

Statliga myndigheters medverkan i det regionala tillväxtarbetet

---

Sammanställning av redovisningar från myndigheter som har i uppdrag att återrapportera sin medverkan i det regionala tillväxtarbetet

2018-09-10

Dnr Ä 2018-165

Uppdrag att stödja statliga myndigheters medverkan i det regionala tillväxtarbetet till och med 2020 (Regleringsbrev för budgetåret 2018 avseende Tillväxtverket inom utgiftsområde 24 Näringsliv och utgiftsområde 19 Regional tillväxt, 2.8)

Beslutet att godkänna denna slutrapport har fattats av generaldirektör Gunilla Nordlöf. Josefine Majewski och Johanna Mikaelsson har varit föredragande för ärendet. I handläggningen har också avdelningschef Lars Wikström och enhetschef Ingrid Arltoft Henriksson deltagit.

Stockholm, 2018-09-10

Gunilla Nordlöf

Josefine Majewski

Sammanfattning

Ett effektivt genomförande av den regionala tillväxtpolitiken förutsätter en väl fungerande flernivåsamverkan. Under senare år har regeringen via strategier och myndighetsstyrning förtydligat vikten av att statliga myndigheter medverkar i det regionala tillväxtarbetet. I förordning (2017:583) om regionalt tillväxtarbete anges bestämmelser om regionalt tillväxtarbete och statliga myndigheter medverkan. I förordningen framgår bland annat att statliga myndigheter ska verka för att målen för den regionala tillväxtpolitiken nås samt att statliga myndigheter i sin verksamhet ska beakta regionala förutsättningar och prioriteringar. Myndigheternas medverkan i det regionala tillväxtarbetet ska ske i samverkan med den aktör som har ansvar för det regionala tillväxtarbetet.

I *En nationell strategi för hållbar regional tillväxt och attraktionskraft 2015–2020* anges ramarna för det regionala tillväxtarbetet. I strategin lyfts 19 myndigheter fram som särskilt viktiga för det regionala tillväxtarbetet, utifrån att dessa myndigheter ansvarar för frågor som är centrala för och som skapar förutsättningar för regional tillväxt.

13 av de 19 myndigheter som lyfts fram i *En nationell strategi för hållbar regional tillväxt och attraktionskraft 2015–2020* har genom regeringsuppdrag även interna strategier för sin medverkan i det regionala tillväxtarbetet.

Ett flertal av de 19 myndigheter som lyfts fram i den nationella strategin har i sina regleringsbrev för 2018 fått i uppdrag att återrapportera sin medverkan i det regionala tillväxtarbetet. Tillväxtverket har i uppdrag att stödja statliga myndigheters medverkan i det regionala tillväxtarbetet inklusive att sammanställa myndigheternas återrapporteringar av sin medverkan. Frågor ställda till myndigheterna rör;

- myndigheternas ansvarsområden kopplat till den nationella strategin,
- hur myndigheternas verksamhet anpassats utifrån regionala förutsättningar och prioriteringar,
- hur myndigheterna samverkar med de regionalt utvecklingsansvariga aktörerna och med andra statliga myndigheter samt
- frågor till de myndigheterna som har interna strategier för medverkan i det regionala tillväxtarbetet om genomförandet av strategin.

Tillväxtverkets sammanställning av myndigheternas rapportering visar att de svar som myndigheterna lämnat på frågorna är samstämmiga med tidigare uppföljningar av myndigheternas medverkan i det regionala tillväxtarbetet som Tillväxtverket genomfört under 2015 och 2016.

Tillväxtverket ser vidare att myndigheternas medverkan i det regionala tillväxtarbetet är starkt beroende av vilka sakfrågor myndigheterna arbetar med inom sin kärnverksamhet och vidare vilket utrymme dessa frågor har inom det regionala tillväxtarbetet. De myndigheter som har en etablerad samverkan med de regionalt utvecklingsansvariga aktörerna i regionala tillväxtfrågor är generellt de myndigheter som bedriver sin kärnverksamhet inom områdena näringsliv, infrastruktur och tillgänglighet. Frågor som i ett längre perspektiv har utgjort en del av det regionala utvecklingsansvaret och en central del av det regionala tillväxtarbetet.

Sambandet är också det motsatta. De myndigheter som bedriver sin kärnverksamhet inom områden som inte är en del av de regionalt utvecklingsansvarigas kärnuppdrag, enligt lag om regionalt utvecklingsansvar eller villkorsbeslut, samt vilka frågorna framförallt "ägs" av länsstyrelserna på regional nivå har en betydligt lägre grad av medverkan i det regionala tillväxtarbetet. Det handlar framförallt om myndigheter med verksamhet inom miljö och klimat-, fysisk planering- och landsbygdsfrågor. Bland dessa myndigheter finns en stor variation i myndigheternas medverkan i det regionala tillväxtarbetet och i myndigheternas samverkan med de regionalt utvecklingsansvariga aktörerna.

Samtidigt visar sammanställningen att myndigheterna som bedriver verksamhet inom relativt "nya" men ändå, på senare tid, mer väletablerade områden inom regional tillväxt som kompetensförsörjning och kultur och kreativa näringar stärkt sin medverkan i det regionala tillväxtarbetet. Om än i lite olika grad så verkar både berörda myndigheter likväl som de regionalt utvecklingsansvariga inom dessa områden se att de har- och i större utsträckning vilken roll de har inom frågorna och gentemot varandra. Myndigheterna och de regionalt utvecklingsansvariga visar även ett ömsesidigt intresse för flernivåsamverkan.

Tillväxtverket har utifrån sammanställningen av myndigheternas åiterrapporteringar uttolkat tre, om än breda, kategorier av statliga myndigheters medverkan i det regionala tillväxtarbetet:

- 1. Myndigheter som medverkar inom ramen för myndighetens egna kärnverksamhet och lite eller ingen samverkan med de regionalt utvecklingsansvariga aktörerna.*

I den första kategorin sorteras de myndigheter som i sina svar beskriver framförallt den egna grundläggande kärnverksamheten. Det innebär vidare att myndigheten i låg grad beskriver några särskilda insatser för att stärka sin medverkan i det regionala tillväxtarbetet och myndigheten för ingen eller ytterst sporadisk dialog med de regionalt utvecklingsansvariga aktörerna. Det finns ingen etablerad samverkan med de regionalt utvecklingsansvariga aktörerna och myndighetens medverkan i det regionala tillväxtarbetet sker inte i samverkan med den aktör som har det regionala utvecklingsansvaret.

2. *Myndigheter som medverkan genom tidsbegränsade uppdrag, samverkansavtal och enskilda initiativ med ett flertal eller samtliga regionalt utvecklingsansvariga aktörer.*

Den andra kategorin, under vilken majoriteten av de svarande myndigheterna placeras under, innebär att myndigheterna har en etablerad samverkan med flera eller alla regionalt utvecklingsansvariga aktörer. Samverkan har etablerats eller sker genom tidsbegränsade gemensamma uppdrag med regionalt utvecklingsansvariga aktörer, genom samverkansavtal eller genom enskilda initiativ eller projekt.

3. *Myndigheter som har löpande medverkan och flernivåsamverkan*

Inom den tredje kategorin av myndigheternas medverkan i det regionala tillväxtarbetet sorteras de myndigheter vars medverkan innebär en etablerad samverkan och löpande dialog med regionalt utvecklingsansvariga aktörerna. Myndigheterna inom kategorin har långsiktiga uppdrag inom sakfrågor inom vilka de regionalt utvecklingsansvariga har liknande uppdrag på regional nivå. Verksamheten har en regional förankring och bedrivs med utgångspunkt i ett territoriellt perspektiv.

Flernivåsamverkan är viktigt för att säkra ett effektivt regionalt tillväxtarbete och ett samordnat användande av resurser mellan politikområden och förvaltningsnivåer. Samtidigt är det viktigt att statliga myndigheters medverkan sker på ett ändamålsenligt sätt som stärker regionala processer. Förutsättningarna för en effektiv flernivåsamverkan är att både statliga myndigheter och regionalt utvecklingsansvariga ser sina respektive roller och nytta av varandra.

Utifrån analysen drar Tillväxtverket slutsatserna att:

- inga större förändringar syns gentemot tidigare uppföljningar inom området.
- den nya förordningen ännu inte har någon större genomslagskraft i myndigheternas medverkan i det regionala tillväxtarbetet.
- det finns en stor variation i myndigheternas medverkan i det regionala tillväxtarbetet som inte tycks ha ett samband med interna strategier eller återrapporteringskrav i regleringsbrev, däremot med gemensamma frågor och uppdrag som delas med de regionalt utvecklingsansvariga aktörerna.

Tillväxtverket lämnar ett antal rekommendationer till regeringen samt till aktuella myndigheter för att stärka statliga myndigheters medverkan i det regionala tillväxtarbetet.

Rapporten innefattar även Tillväxtverkets återrapportering av genomförandet av uppdraget att stödja statliga myndigheters medverkan i det regionala tillväxtarbetet. Tillväxtverket ser att arbetet ska utvecklas utifrån de inspel som myndigheterna lämnat kring hur

Tillväxtverket kan utveckla sitt stöd. Det fortsatta arbetet med uppdraget kommer också att ha en tät koppling till Tillväxtverkets uppdrag inom en sammanhållen landsbygdsolitik. Tillväxtverket ser en möjlighet att använda sig av samma modell som vi använder för vår strategiska dialog med regionalt utvecklingsansvariga aktörer.

Innehåll

1.	Inledning.....	13
1.1	Uppdrag och förutsättningar för rapporteringen.....	13
1.2	Metod.....	14
1.3	Disposition.....	14
1.4	Styrning av det regionala tillväxtarbetet.....	15
1.4.1	En nationell strategi för hållbar regional tillväxt och attraktionskraft 2015 - 2020.....	16
1.4.2	Förordning om regionalt tillväxtarbete.....	16
1.4.3	Uppdrag i regleringsbrev.....	17
1.4.4	Ramar för myndigheternas medverkan i det regionala tillväxtarbetet.....	18
1.5	Tidigare uppföljning – huvudsakliga resultat.....	21
1.5.1	Uppföljning av myndigheternas strategier.....	21
1.5.2	Uppföljning av myndigheternas tillämpning av de regionala utvecklingsstrategierna.....	21
1.5.3	Regionerna om samverkan med statliga myndigheter inför mål och resultatdialoger 2016.....	22
1.5.4	Uppföljning av den nationella strategin för hållbar regional tillväxt och attraktionskraft 2015–2020.....	23
2	Tillväxtverkets analys och reflektioner.....	25
2.1	Olika sakfrågors utrymme i det regionala tillväxtarbetet.....	26
2.1.1	Näringslivsutveckling.....	26
2.1.2	Infrastruktur och tillgänglighet.....	27
2.1.3	EU:s struktur- och investeringsfonder.....	28
2.1.4	Kompetensförsörjning.....	29
2.1.5	Kreativa näringar och kultur.....	29
2.1.6	Miljö och klimat, fysisk planering och landsbygdsutveckling.....	30
2.2	Variation i myndigheternas medverkan i det regionala tillväxtarbetet.....	32
2.3	Strategiernas vikt.....	33
2.4	Nya förordningens inverkan.....	34
2.5	Uppdrag styr medverkan i det regionala tillväxtarbetet.....	35
3	Slutsatser och rekommendationer.....	37
3.1	Rekommendationer till regeringen.....	37
3.2	Rekommendationer till myndigheterna.....	39
4	Tillväxtverkets genomförande av uppdraget och plan framåt.....	41

4.1	Uppdraget.....	41
4.2	Genomförandeplan för uppdraget	41
4.3	Genomförda aktiviteter.....	42
4.4	Plan framåt.....	43
5	Myndigheternas rapportering - Myndigheternas ansvars- och verksamhetsområden.....	45
5.1	Myndigheternas arbete med samhällsutmaningarna	45
5.2	Prioriteringar i nationella strategin	47
6	Myndigheternas rapportering - Anpassning av verksamheten	48
6.1	Myndigheternas tillämpning av de regionala utvecklingsstrategierna i verksamheten	48
6.2	Anpassning av myndighetens verksamhet utifrån regionala förutsättningar	50
6.3	Förutsättningar för att kunna anpassa verksamheten utifrån regionala förutsättningar	51
7	Myndigheternas rapportering - Samverkan.....	53
7.1	Myndigheternas dialog med regionalt utvecklingsansvariga aktörer.....	53
7.2	Myndigheternas bidrag till en utvecklad samverkan och dialog med regionalt utvecklingsansvariga aktörer	55
7.3	Utveckling av myndigheternas samverkan med andra nationella myndigheter i förhållande till regionalt utvecklingsansvariga aktörer.....	58
7.4	Myndigheternas samverkan med regionalt utvecklingsansvariga aktörer och/eller med andra myndigheter inom ramen för EU-program	60
7.5	Myndigheternas planerade insatser för att stärka sin medverkan i det regionala tillväxtarbetet.....	62
7.6	Behov av stöd från Tillväxtverket i arbetet med insatser för det regionala tillväxtarbetet.....	64
7.7	Medskick gällande myndigheternas medverkan i det regionala tillväxtarbetet	65
8	Myndigheternas rapportering - Genomförande av myndigheternas strategier för medverkan i det regionala tillväxtarbetet	69
8.1	Strategins förankring i myndigheten	69
8.2	Strategins status som styrdokument inom myndigheten	70
8.3	Strategins relevans	71
8.4	Genomförda konkreta insatser kopplat till strategin.....	72
8.5	Strategins genomförande.....	74
8.6	Förväntade resultat men med utmaningar.....	74
8.7	Särskilda framgångsfaktorer eller utvecklingsbehov	75
8.8	Viktigaste samarbetsaktörerna för genomförandet av strategi.....	76

8.9	Insatser i strategierna som finns kvar att genomföra fram till 2020.....	78
-----	--	----

Bilagor

Bilaga 1: Myndighetens ansvars- och verksamhetsområden.....	81
Bilaga 2: Anpassning av verksamheten	83
Bilaga 3: Samverkan	86
Bilaga 4: Frågor till myndigheter med långsiktiga strategier för medverkan i det regionala tillväxtarbetet	93
Bilaga 5: Anvisningar till rapportering.....	102

1. Inledning

1.1 Uppdrag och förutsättningar för rapporteringen

Tillväxtverket har fått i uppdrag i regleringsbrev att ställa samman de redovisningar som myndigheterna ska göra enligt sina regleringsbrev för 2018. I sammanställningen ska Tillväxtverket även redovisa den egna myndighetens genomförda respektive planerade insatser inom uppdraget. I Tillväxtverkets uppdrag ingår att tillhandahålla anvisningar till dessa myndigheter. Sammanställningen ska lämnas till Regeringskansliet (Näringsdepartementet). Tillväxtverket ska även följa upp hur en bredare grupp av statliga myndigheter tillämpar de regionala utvecklingsstrategierna

I regleringsbrev till myndigheterna uppges att de ska redovisa och analysera genomförda insatser inom regional tillväxt kopplat till sin långsiktiga strategi för det regionala tillväxtarbetet för perioden 2014–2020. De ska även redovisa vad som finns kvar att göra fram till 2020. Redovisningen ska ske enligt anvisningar från Tillväxtverket.

Tillväxtverkets anvisningar för myndigheternas rapportering

Tillväxtverket tog fram förslag till anvisningar i februari och skickade anvisningarna enligt sändlista från Regeringskansliet till 19 myndigheter. I syfte att fånga upp om frågeställningarna var relevanta och förståeliga stämde förslag till anvisningar av med tre myndigheter som erbjudit sig att lämna inspel, Trafikverket, Skogsstyrelsen samt Myndigheten för yrkeshögskolan. Förslag till anvisningar stämde även av med Näringsdepartementet innan utskick till myndigheterna.

Anvisningar skickades därefter till de tretton myndigheter som har i uppdrag att ha långsiktiga strategier för sin medverkan i regionalt tillväxtarbete. Anvisningarna sändes även till ytterligare sex myndigheter som inte har i uppdrag att ta fram strategier men som har i uppgift enligt regleringsbrev att redovisa och analysera genomförda insatser inom regional tillväxt.

Anvisningarna hade formen av en frågemall inom fyra kategorier (bilaga 5);

- Fråga 1–2: Frågor om myndighetens ansvarsområden kopplat till nationella strategin för hållbar regional tillväxt och attraktionskraft
- Fråga 3–5: Frågor om hur myndighetens verksamhet har anpassats utifrån regionala förutsättningar
- Fråga 6–12: Frågor om hur myndigheten samverkar med regionalt utvecklingsansvariga och med andra statliga myndigheter
- Fråga 13–22: Frågor riktade till de myndigheter som har långsiktiga strategier för sin medverkan i regionalt

tillväxtarbete. Frågorna rör intern förankring av strategin, strategins relevans, genomförda insatser kopplade till strategin, utvecklingsbehov, och medskick angående uppdraget med mera.

Inkomna svar

Samtliga 19 myndigheter har rapporterat sin medverkan i regionalt tillväxtarbete.

Business Sweden valde att inte använda anvisningarna med hänvisning till att de inte är en statlig myndighet som omfattas av förordningen för regional tillväxt och att *"den direkta kopplingen till det regionala tillväxtarbetet är inte förenlig med Business Swedens status som gemensamt serviceorgan till staten och näringslivet för export och investeringsfrämjande åtgärder"*. Business Sweden finns därför inte med i tabellerna och bilagorna.

1.2 Metod

Genomförande av sammanställningen av myndigheternas rapporteringar har skett i fem steg:

1. En sammanställning av varje fråga för samtliga myndigheter med dess redovisningar i helhet.
2. En kategorisering av svar per myndighet i tabellform. Ambitionen är att ge en övergripande bild av vad respektive myndighet redovisat under respektive fråga samt utgöra ett underlag för nästa steg i redovisningen. Kategoriseringen återkommer i den kvalitativa sammanställningen. Tabellerna redovisas som bilagor till sammanställningen och är samlade under fyra övergripande teman.
3. En kvalitativ sammanställning av respektive fråga – där fokus ligger på att kategorisera olika typer av svar och ge exempel från rapporteringen på insatser som genomförts.
4. Analys av sammanställning.
5. En kvalitetssäkring där samtliga frågor, analys och rekommendationer har ställts mot annan tematisk rapportering som gjorts inom området och/eller kvalitetssäkrats av personer med tematisk sakkompetens från delar av Tillväxtverkets organisation. I de flesta fall sker båda delarna.

1.3 Disposition

Kapitel 1 ger en bild av bakgrund, uppdrag och genomförande av sammanställningen,

I kapitel 2 samlas Tillväxtverkets analys och reflektioner av myndigheternas återrapporteringar av sin medverkan i det regionala tillväxtarbetet.

I Kapitel 3 finns Tillväxtverkets slutsatser samt rekommendationer till regeringen och myndigheterna vad gäller det fortsatta arbetet.

I kapitel 4 återrapporterar Tillväxtverkets genomförande av uppdraget att stödja statliga myndigheters medverkan i det regionala tillväxtarbetet.

I kapitel 5–8 finns en sammanställning av svaren i myndigheternas rapportering. Rubrikerna följer frågeställningarna i anvisningarna för rapportering. Svaren är sammanställda som de är insända. Svaren på respektive fråga är kategoriserade (kategoriseringen presenteras också översiktligt i bilaga 1–4). Viktigt att notera är att samtliga frågor inte besvarats av samtliga myndigheter, detta gör att vissa myndigheter inte återfinns i tabellerna i bilagorna.

Frågeställningarna är samlade i fyra områden;

- Myndigheternas ansvars- och verksamhetsområden
- Anpassning av verksamheten
- Samverkan
- Genomförande av myndigheternas strategier för medverkan i det regionala tillväxtarbetet

Samtliga kapitel inleds med en kort redogörelse för frågeställningarna i kapitlet. Till samtliga kapitel hör också en bilaga där redovisningarna presenteras på en övergripande nivå i tabellform och per myndighet (bilaga 1–4).

1.4 Styrning av det regionala tillväxtarbetet

Den regionala tillväxtpolitikens mål är utvecklingskraft i alla delar av landet med stärkt lokal och regional konkurrenskraft. För att nå en stark regional tillväxt och attraktionskraft i hela landet krävs utvecklade former för dialog och samverkan i genomförandet av den regionala tillväxtpolitiken eftersom det regionala tillväxtarbetet genomförs av aktörer på lokal, regional och nationell nivå. Regeringen konstaterar att *"ett delat ansvar för politikens genomförande förutsätter kontinuerlig dialog och samverkan för att säkerställa att aktörerna verkar mot samma mål och därmed bidrar till att målet med den regionala tillväxtpolitiken uppnås"*.¹ Kontinuerliga dialoger och samverkan mellan nivåer och samverkan mellan sektorsområden ska

---

¹ En nationell strategi för hållbar regional tillväxt och attraktionskraft 2015 – 2020 (N2015.31)

bidra till att utveckla den strategiska inriktningen för det regionala tillväxtarbetet och genomförandet av olika insatser.

Under senare år har regeringen via strategier och myndighetsstyrning förtydligat vikten av att statliga myndigheter medverkar i det regionala tillväxtarbetet.

1.4.1 En nationell strategi för hållbar regional tillväxt och attraktionskraft 2015 - 2020

I en nationell strategi för hållbar regional tillväxt och attraktionskraft 2015–2020 anges också ramarna för statliga myndigheters medverkan i det regionala tillväxtarbetet. Strategin lyfter vikten av att de statliga myndigheterna har god kunskap om och beaktar de regionala förutsättningarna inom sina verksamhetsområden. Myndigheterna har också i uppdrag att bidra med kunskap, metodutveckling och arenor för erfarenhetsutbyte i det regionala tillväxtarbetet. Ett antal myndigheter pekas i strategin ut som särskilt viktiga i det regionala tillväxtarbetet (tabell 1). Dessa myndigheter ansvarar för frågor som är centrala och skapar förutsättningar för det regionala tillväxtarbetet.

1.4.2 Förordning om regionalt tillväxtarbete

I förordningen om regionalt tillväxtarbete anges bestämmelser om regionalt tillväxtarbete och statliga myndigheters medverkan i detta.² Förordningen anger att statliga myndigheter, inom sina verksamhetsområden ska:

- Verka för att målen för den regionala tillväxtpolitiken uppnås samt i så stor utsträckning som möjligt ta hänsyn till regionala förutsättningar.
- Insatser som bidrar till målen i de regionala utvecklingsstrategierna samt till det regionala tillväxtarbetet i övrigt ska beaktas i myndigheternas verksamhetsplanering.
- Myndigheternas medverkan ska grundas på prioriteringarna i den nationella strategin för hållbar regional tillväxt och attraktionskraft 2015–2020 samt på prioriteringarna i de regionala utvecklingsstrategierna.
- Myndigheternas medverkan i det regionala tillväxtarbetet ska ske i samverkan med den som har det regionala utvecklingsansvaret.

I förordningen framgår bland annat att statliga myndigheter ska samråda, bistå och löpande informera den som har ansvaret för det

---

² Förordning (2017:583) om regionalt tillväxtarbete

regionala tillväxtarbetet i frågor som har betydelse för regionens utveckling.³

Sedan början av 2000-talet har det regionala utvecklingsansvaret succesivt gått över från kommunala samverkansorgan eller regionförbund till landsting /region i fjorton län, och arbete pågår i de återstående sju länen med sikte på att bilda region 2019. Den regionala organisationen har alltså förändrats men det är inte självklart att de statliga myndigheternas arbetssätt har hängt med i utvecklingen fullt ut.

I rapporten *Regionalt tillväxtarbete 2017*⁴ konstateras att den pågående regionbildningen genom flytten av utvecklingsansvaret till direktvalda regioner gör avtryck i tillväxtarbetet. Regionbildningen driver på revidering av de regionala utvecklingsstrategierna och ger upphov till förändring av samverkansstrukturer mellan regioner och statliga aktörer.

1.4.3 Uppdrag i regleringsbrev

2014 fick tretton myndigheter i uppdrag att utarbeta långsiktiga strategier för medverkan i det regionala tillväxtarbetet och EU:s sammanhållningspolitik, med en tidshorisont mellan 2014–2020. Tillväxtverket fick genom samma regeringsuppdrag i uppdrag att stödja de myndigheter som är utpekade i nationella strategin i utarbetande- och genomförande av strategierna⁵. Syftet är att skapa bättre förutsättningar för myndigheternas medverkan i det regionala tillväxtarbetet, bland annat genom en vidareutvecklad samverkan mellan myndigheter och aktörer med regionalt utvecklingsansvar.

I uppdraget angavs att strategierna skulle inkludera bland annat:

- Inom vilka områden och frågor som myndigheten medverkar i det regionala tillväxtarbetet samt i vilka avseenden som regionala utvecklingsstrategier och regionala prioriteringar beaktas.
- Hur myndigheten avser att bidra till en utvecklad samverkan och dialog med regionalt utvecklingsansvariga aktörer, samt

---

³ Förordning (2017:583) om regionalt tillväxtarbete §18-20

⁴ Regionalt tillväxtarbete 2017 – Sammanställning av redovisningar om hållbart regionalt tillväxtarbete. ÅK 3.2. (Tillväxtverket)

⁵ Uppdrag att ta fram långsiktiga strategier för myndigheternas medverkan i det regionala tillväxtarbetet under perioden 2014–2020 (N2014/2501/RT)

- hur myndighetens samverkan med andra nationella myndigheter kan utvecklas i förhållande till regionalt utvecklingsansvariga aktörer.

Av Tillväxtverkets regleringsbrev för 2015 framgår att i uppdraget att stödja andra myndigheter ingår även att, under perioden fram till och med 2020, arbeta med kunskapshöjande insatser till en bredare grupp av nationella myndigheter om regionalt tillväxtarbete samt att följa upp hur dessa myndigheter tillämpar de regionala utvecklingsstrategierna.⁶

1.4.4 Ramar för myndigheternas medverkan i det regionala tillväxtarbetet

Tabellen nedan ger en bild av hur statliga myndigheter förväntas bidra till det regionala tillväxtarbetet och den ger en fingervisning över vilka myndigheter som antas vara viktiga i relation till det regionala tillväxtarbetet. Samtliga myndigheter i tabellen nedan omfattas av Förordning (2017:583) om regionalt tillväxtarbete.

De 19 myndigheter som omfattas av denna rapport återfinns i kolumn fyra i tabellen nedan.

Tabell 1

Myndighet	Myndigheter som anses särskilt viktiga i det regionala tillväxtarbetet (Nationella strategin)	Myndigheter som ska ta del av RUS <u>efter</u> antagande (Förordning om regionalt tillväxtarbete)	Myndigheter som ska ta fram långsiktiga strategier för medverkan i regionalt tillväxtarbete (Regleringsbrev)	Myndigheter som ska rapportera sin medverkan i regionalt tillväxtarbete (Regleringsbrev och enligt instruktion från regeringen)
Arbetsförmedlingen	X	x		
Boverket	X	x	x	x
Försäkringskassan		x		
Havs- och vattenmyndigheten		x	x	X
Länsstyrelserna		x		

⁶ Regleringsbrev för budgetåret 2015 avseende Tillväxtverket inom utgiftsområde 19 Regional tillväxt och utgiftsområde 24 Näringsliv

Tillväxtanalys	X	x		
Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällefrågor		x		
Myndigheten för yrkeshögskolan	X	x		X
Naturvårdsverket	X	x	x	
Post- och telestyrelsen	X	x	x	
Riksantikvarie-ämbetet	X	x	x	X
Riksarkivet	X	x	x	x
Svenska ESF-rådet	X	x		X
Skogsstyrelsen	X	x	x	X
Energimyndigheten	X	x	x	X
Jordbruksverket	X	x	x	X
Statens kulturråd	X	x	x	X
Skolverket		x		
Svenska Filminstitutet	X	x	x	X
Business Sweden	X	x		
Sveriges geologiska undersökning		x		X
Tillväxtverket	X	x		
Trafikanalys		x		
Trafikverket	X	x	x	X
Universitetskansler-ämbetet		x		
Vinnova	X	x	x	X
Berörda universitet		x		

och högskolor				
---------------	--	--	--	--

1.5 Tidigare uppföljning – huvudsakliga resultat

1.5.1 Uppföljning av myndigheternas strategier

Tillväxtverket lämnade under 2016 en sammanfattning av respektive myndighets strategier till regeringen.⁷ Tillväxtverket lämnade samma år också en sammanställning av myndigheternas medverkan i det regionala tillväxtarbetet genom sina strategier⁸.

I Tillväxtverkets sammanställning avseende myndigheternas strategier för medverkan i det regionala tillväxtarbetet framgick:

- Att strategierna skiljde sig stort från varandra avseende innehåll och struktur.
- Att myndigheternas medverkan främst ska ske i form av kunskapsutveckling och lärande, finansiering och samverkan.
- Att det inte är tydligt att det är de regionalt utvecklingsansvariga som avses i den samverkan som beskrivs.
- Att myndigheterna kommit olika långt i tanke och handling avseende samverkan med de regionalt utvecklingsansvariga aktörerna.
- Att Tillväxtverket har en viktig roll i att stödja myndigheternas fortsatta arbete med strategierna.
- Att Tillväxtverket har en viktig roll i att bistå regeringen i utvecklingen av styrformerna i den regionala tillväxtpolitiken.

I rapporten beskrivs också att strategierna i låg grad visar hur myndigheterna vill bidra till en utvecklad dialog och samverkan med de regionalt utvecklingsansvariga aktörerna samt att strategierna generellt saknar konkreta beskrivningar av hur samverkan ska gå till. Strategierna saknar i vissa fall också beskrivningar av den egna sakfrågan och verksamheten kopplat till regional tillväxt. Avslutningsvis konstateras i rapporten också att formerna för samverkan och dialog mellan de regionalt utvecklingsansvariga och myndigheterna behöver klargöras.

1.5.2 Uppföljning av myndigheternas tillämpning av de regionala utvecklingsstrategierna

I enlighet med Tillväxtverkets uppdrag om att, t.o.m. 2020, följa upp hur myndigheterna tillämpar de regionala utvecklingsstrategierna, lämnade Tillväxtverket i slutet av 2016 en uppföljning av statliga

---

⁷ Statliga myndigheters arbete för regional tillväxt 2015–2020 - En vägvisare (Tillväxtverket)

⁸ Strategier för samverkan- Om myndigheters medverkan i det regionala tillväxtarbetet 2015–2020 (Tillväxtverket: Rapport 0190)

myndigheters tillämpning av regionala utvecklingsstrategier.⁹

Uppföljningen gjordes genom en enkätundersökning som skickats till de 19 myndigheter som pekas ut i den nationella strategin.

Av uppföljningen framgår att:

- Samtliga myndigheter uppger att de på ett eller annat sätt, beaktar regionala förutsättningar och prioriteringar i sin verksamhet. Dock kan knappt hälften sägas beakta dessa kopplat till deras egen verksamhet och endast en handfull har en regional utgångspunkt när de beaktar regionala förutsättningar och prioriteringar.
- Ett flertal myndigheter använder de regionala utvecklingsstrategierna i den grad de kopplar an till den egna verksamheten.
- Majoriteten av myndigheterna uppger att de med koppling till den egna verksamheten samverkar med andra statliga myndigheter i det regionala tillväxtarbetet.

I uppföljningen av myndigheternas tillämpning av de regionala utvecklingsstrategierna framgår vidare att Tillväxtverket ser en tendens till att begrepp och roller blandas ihop, till exempel vad gäller vad rollen som regionalt utvecklingsansvarig innebär. Tillväxtverket lyfter att det kan finnas ett värde i att myndigheterna i större utsträckning deltar i framtagandet av regionala utvecklingsstrategier, till exempel genom att svara på remisser när dessa tas fram eller revideras. Tillväxtverket lämnade vidare förslag till regeringen om att, för att öka myndigheternas medverkan i det regionala tillväxtarbetet, ge myndigheterna i uppdrag att tillsammans med de regionalt utvecklingsansvariga aktörerna ta fram mer regionalt riktade handlingsplaner inom myndigheternas sakområden.

1.5.3 Regionerna om samverkan med statliga myndigheter inför mål och resultatdialoger 2016

I ett faktaunderlag som Tillväxtverket lämnade till Näringsdepartementet inför mål och resultatdialoger 2016 framgår det att i stort sett samtliga regioner ger uttryck för att det finns ett behov av en utvecklad samverkan samt tydligare former för samverkan med statliga myndigheter.¹⁰

---

⁹ Statliga myndigheters tillämpning av regionala utvecklingsstrategier - Uppföljning 2016 (Tillväxtverket, Dnr Å2016-732)

¹⁰ Faktaunderlag inför mål och resultatdialoger - Med regionerna (Tillväxtverket, Dnr Å2016-438)

I underlaget framgår att regionerna uppfattar myndigheternas uppdragsbeskrivningar vad gäller prioriteringar av deras medverkan och resursavsättningar till regionalt tillväxt- och utvecklingsarbete som otydliga. Uppdragen myndigheterna har om att delta i det regionala tillväxtarbetet behöver vidare i högre grad "filtrera ner" på regional nivå. Regionerna lyfter att det behövs en bredare förankring av myndigheternas deltagande i det regionala tillväxtarbetet, för att förhindra att samverkan blir personbunden.

Regionerna beskriver att det är ett problem att många myndigheter inte förstår betydelsen eller nyttan av att samarbeta med regionerna. Regionerna beskriver vidare att det behövs en övergripande uppdatering om aktörer på regional nivå och deras roller och ansvar då detta förändrats kontinuerligt. De lyfter att det är viktigt att frågor inte enbart slussas via länsstyrelserna av gammal vana. Regionerna beskriver att de ser ett behov av att informeras och ges möjlighet att påverka kommande utlysningar av projektmedel från statliga myndigheter.

1.5.4 Uppföljning av den nationella strategin för hållbar regional tillväxt och attraktionskraft 2015–2020

Tillväxtverket har i uppdrag att följa upp den nationella strategin för hållbar regional tillväxt och attraktionskraft 2015–2020, i november 2017 lämnade Tillväxtverket en uppföljning till Regeringskansliet.¹¹ I uppföljningen framgår att;

- statliga myndigheters medverkan i det regionala tillväxtarbetet har förstärkt sedan strategin lanserades, bl.a. genom den nya förordningen för regionalt tillväxtarbete som förtydligar myndigheternas medverkan. Myndigheternas medverkan i det regionala tillväxtarbetet varierar och strukturer för löpande samarbete med samtliga regioner är svagt utvecklade. Myndigheterna lyfter att det är svårt att föra en systematisk dialog med samtliga 21 regioner samt att det kan vara svårt att se vilken funktion samverkan med de regionala aktörerna ska fylla i myndigheternas verksamhet. Det finns därför behov av att fortsätta utveckla myndigheternas medverkan i syfte att främja ett effektivt genomförande av den regionala tillväxtpolitiken.
- Ansvarsfördelningen och samverkan mellan regionalt utvecklingsansvariga aktörer och länsstyrelserna behöver förtydligas inom vissa områden. Ansvarsfördelningen mellan aktörerna upplevs framförallt oklar inom områdena

---

¹¹ Uppföljning av den nationella strategin för hållbar regional tillväxt och attraktionskraft 2015–2020, (Tillväxtverket, Rapport 0245)

jämställdhet, landsbygdsutveckling och fysisk planering, även om det finns en variation mellan regioner. Behovet av en tydlig ansvarsfördelning mellan aktörerna aktualiseras ytterligare när det regionala utvecklingsansvaret flyttas till landstingen i samtliga län 2019.

- Formerna för dialog och samverkan mellan nationell och regional nivå behöver stärkas, framförallt i utformning och genomförande av EU- finansierade program och framförallt inom Landsbygds- och Socialfondsprogrammen. Tillväxtverket skriver vidare att incitamenten för flernivåsamverkan bör stärkas i utformning av program och insatser genom styrning, villkorad finansiering och utvecklade former för dialog.

2 Tillväxtverkets analys och reflektioner

Tillväxtverket ser att de svar som myndigheterna lämnat i sina åiterrapporteringar och de slutsatser som kan dras av dessa är samstämmiga med de tidigare uppföljningar som Tillväxtverket genomfört. Huvudsakliga resultat från tidigare uppföljningar inom ramen för uppdraget att stödja myndigheternas medverkan sammanfattats under rubriken "Tidigare uppföljningar" (kapitel 1.2).

De frågor Tillväxtverket ställt i anvisningarna för myndigheternas åiterrapporteringar samlar dels många av de enskilda frågor som ställts inom ramen för de tidigare uppföljningarna, dels ställs en del nya och fördjupade frågor. Sammanställningen av åiterrapporteringarna möjliggör därmed jämförelser mot de tidigare uppföljningarna av myndigheternas medverkan och tillämpning av sina egna strategier, liksom de regionala utvecklingsstrategierna.

Tillväxtverket kan i likhet med tidigare slutsatser även i denna åiterrapportering se att;

- Myndigheterna framförallt inkluderar ett territoriellt perspektiv och beaktar regionala förutsättningar och prioriteringar i den grad den egna verksamheten påverkas av dessa.
- Det hos flera myndigheter finns en osäkerhet kring vilka frågor som omfattas i det regionala tillväxtarbetet samt vilken roll de regionalt utvecklingsansvariga har.
- Myndigheterna har kommit olika långt vad gäller medverkan i det regionala tillväxtarbetet samt i samverkan med de regionalt utvecklingsansvariga aktörerna. Tillväxtverket kan i åiterrapporteringarna se att det i samverkan med regional nivå inte är tydligt att det är de regionalt utvecklingsansvariga aktörerna som avses i den samverkan som beskrivs.
- Myndigheternas strategier i låg grad bidrar till en utvecklad dialog och samverkan med de regionalt utvecklingsansvariga.
- Tillväxtverket har en viktig roll i att stödja myndigheternas medverkan i det regionala tillväxtarbetet, genom kunskapshöjande insatser, kontaktförmedling och insatser för dialog och samverkan.

Tillväxtverket kommer nedan att föra en fördjupad diskussion kring ett antal teman som uttolkats ur myndigheternas åiterrapporteringar. Dessa utmynnar i de slutsatser och rekommendationer som beskrivs i det avslutande kapitlet.

2.1 Olika sakfrågors utrymme i det regionala tillväxtarbetet

Den regionala och nationella nivån präglas av olika styrningsperspektiv. Den nationella nivån styrs, utöver lag och förordning, genom instruktion, regeringsuppdrag eller regleringsbrevsuppdrag inom huvudsakligen ett eller ett fåtal sakområden och utifrån ett huvudsakligen nationellt perspektiv och genomförande.

Regionerna styrs, utöver lag och förordning samt den regionala politiken, genom erbjudande om uppdrag och villkorsbeslut från regeringen. Regionernas arbete omfattar vidare flera olika sakfrågor som exempelvis näringsliv, infrastruktur, arbetsliv och utbildning. Regionernas uppdrag är vidare att peka ut en strategisk riktning genom den regionala utvecklingsstrategin och samordna ett flertal regionala och lokala aktörer i enlighet med den.

Kort sagt styrs myndigheterna i större utsträckning utifrån sakfrågor medan regionerna har ett mer tvärsektorielt perspektiv baserat på regionala förutsättningar och prioriteringar.

Tillväxtverket ser, utifrån sammanställningen, att myndigheternas verksamhetsområden och huvudsakliga frågor har stor betydelse för i vilken grad myndigheterna medverkar i det regionala tillväxtarbetet.

De myndigheter som har en etablerad samverkan med de regionalt utvecklingsansvariga aktörerna är generellt myndigheter med verksamhet inom frågor som i ett längre perspektiv utgjort en del av det regionala utvecklingsansvaret och en central del av det regionala tillväxtarbetet. Det gäller frågor som näringslivsutveckling, infrastruktur och tillgänglighet. Gemensamt för dessa är också att de regionalt utvecklingsansvariga aktörerna och myndigheterna arbetar med frågorna som en del av sina respektive uppdrag enligt instruktion, regleringsbrev eller villkorsbeslut.

Sambandet tycks också vara det motsatta, att de myndigheter som inte arbetar med sakfrågor som är en del av de regionalt utvecklingsansvariga aktörernas kärnuppdrag, har en lägre grad av medverkan i det regionala tillväxtarbetet och en lägre grad av samverkan med det regionalt utvecklingsansvariga aktörerna.

Tillväxtverket har, för att ge en djupare inblick i de olika myndigheternas medverkan utifrån vilka sakfrågor de arbetar med samt vilket utrymme frågorna har i de regionalt utvecklingsansvariga aktörernas arbete, jämfört myndigheternas åiterrapporteringar mot regionernas åiterrapporteringar enligt villkorsbeslut för året 2017.

2.1.1 Näringslivsutveckling

I rapporten *Regionalt tillväxtarbete 2017* beskrivs att 67 procent av de regionala 1:1 medlen fördelades inom prioritering 1, Innovation och företagande. Regionerna beskriver vidare att det finns en etablerad samverkan för näringslivsfrämjande insatser med Vinnova och

Tillväxtverket. Tillväxtverket och Vinnova lyfts även som viktiga medfinansierare och samarbetsaktörer i näringslivsfrämjande insatser.¹²

Vinnova beskriver i sin rapportering att de framförallt har ett upparbetat samarbete med de tre storstadsregionerna och att majoriteten av deras finansiering gentemot regional nivå hamnar i dessa regioner. Utifrån att syftet med den regionala tillväxtpolitiken är att ta tillvara och främja hela Sveriges utvecklingskraft, kan det finnas anledning att fundera kring om myndighetens samverkan med de regionalt utvecklingsansvariga skulle behöva utvecklas för att myndighetens näringslivsfrämjande medel i större utsträckning även ska fördelas till andra delar av landet än de tre storstadsregionerna.

2.1.2 Infrastruktur och tillgänglighet

De regionalt utvecklingsansvariga aktörerna ansvarar enligt lagen om regionalt utvecklingsansvar för länsplaner för regional transportinfrastruktur.¹³ En del av de regionalt utvecklingsansvariga aktörerna har också en roll som kollektivtrafikmyndighet. Det framgår i rapporten *Regionalt tillväxtarbete 2017* att ungefär en tredjedel av regionerna redovisar att de även involverat sig i arbetet med en nationell plan för transportsystemet 2019–2020. Trafikverket beskriver att de har en god och väl etablerad samverkan med de regionalt utvecklingsansvariga i samtliga län. Det framgår alltså både i regionernas rapporteringar liksom i myndigheternas rapportering att transportområdet har en väletablerad plats inom den regionala tillväxtarbetet och att det finns en etablerad flernivåsamverkan.

Samtliga regionalt utvecklingsansvariga aktörer har sedan 2015 regionala bredbandskoordinatorer. Post- och telestyrelsen utgör nationellt sekretariat för de regionala bredbandskoordinatorerna inom ramen för Bredbandsforums kansli. I rapporten *Regionalt tillväxtarbetet 2017* framgår att 13 regioner redovisat insatser kopplat till bredbandsutbyggnad eller digitaliseringens möjligheter inom ramen för åiterrapporteringar på villkorsbesluten. Samtidigt framgår det av regionernas åiterrapporteringar att insatserna är mångfacetterade och att de generellt sett har en svag strategisk förankring, även om en del tar sin utgångspunkt i en digital agenda. Detta återspeglas också i Post- och telestyrelsens åiterrapportering där myndigheten lyfter att det finns betydande skillnader i det strategiska arbetet med bredbandfrågorna beroende på vilket utrymme frågorna har i de regionala utvecklingsstrategierna. Det framgår vidare av Post- och telestyrelsens åiterrapportering att det finns en väl etablerad

---

¹² Tillväxtverket - Regionalt tillväxtarbete 2017-Sammanställning av redovisningar om Hållbart regionalt tillväxtarbetet, ÅK 3.2 Dnr Å2018-352

¹³ Lag (2010:630) om regionalt utvecklingsansvar i vissa län

samverkan med de regionalt utvecklingsansvariga i arbetet med frågorna i samtliga län genom de regionala bredbandskoordinatorerna.

2.1.3 EU:s struktur- och investeringsfonder

Ett antal verktyg är centrala för genomförandet och utvecklingen av den regionala tillväxtpolitiken. Bland dessa återfinns strukturfonderna.¹⁴ Jordbruksverket förvaltar Havs- och fiskeriprogrammet (EHFF) och Landsbygdsprogrammet (EJFLU). Tillväxtverket förvaltar Regionalfonden (ERUF) och ett av programmen för europeiskt territoriellt samarbete (Interreg) och Svenska ESF-rådet förvaltar Socialfonden.

I uppföljningen av den nationella strategin för hållbar regional tillväxt konstaterades att formerna för regional dialog och samverkan behöver stärkas i utformning och genomförande av EU-finansierade program, särskilt gäller detta landsbygds- och socialfondsprogrammen.¹⁵

För Regionalfonden, Socialfonden och vissa av programmen för europeiskt territoriellt samarbete säkerställs det regionala inflytandet och dialogen mellan myndigheter och regionalt utvecklingsansvariga genom medverkan i strukturfondspartnerskap, styrkommittéer eller övervakningskommittéer. Mellan dessa myndigheter och regionalt utvecklingsansvariga aktörer finns en löpande dialog rörande programmets genomförande och insatser. Dessa myndigheter har också en geografisk indelning baserad på programgeografierna som får antas underlätta en närmare samverkan.

När det gäller samverkan med regionalt utvecklingsansvariga aktörer för programmen EJFLU och EHFF uppfattas dialogen med dem fungera sämre. Båda programmen förvaltas av Jordbruksverket och det regionala genomförandet ligger hos länsstyrelserna. Så trots att det finns en regional organisering via länsstyrelserna tolkar Tillväxtverket det utifrån myndigheternas återrapporteringar att samverkan och dialogen med de aktörer som har det regionala utvecklingsansvaret är svag eller obefintlig.

Landsbygds- och Havs- och fiskerifrågorna diskuteras vidare nedan (delavsnitt Miljö, klimat, fysisk planering och landsbygdsutveckling).

---

¹⁴ Regionalfondsprogrammen, Program för Europeiskt territoriellt samarbete, Socialfondsprogrammet, Landsbygdsprogrammet, Havs- och fiskeriprogrammet

¹⁵ Tillväxtverket - Uppföljning av Nationella strategin (Rapport 0245) nov 2017

2.1.4 Kompetensförsörjning

Kompetensförsörjningsfrågorna har fått ett mer etablerat utrymme inom regional tillväxtpolitik. I den nationella strategin för regional tillväxt och attraktionskraft 2015–2020 är det en av de fyra prioriteringarna för regionalt tillväxtarbete och regionerna har fram till 2020 i uppdrag att arbeta med regionala kompetensplattformar. I rapporten *Regionalt tillväxtarbete 2017* framgår det att det regionala kompetensförsörjningsarbetet och strukturer för att arbeta med kompetensförsörjning på regional nivå fortfarande är under uppbyggnad.

I *Regionalt tillväxtarbete 2017* framgår att kompetensförsörjningsfrågan i många regioner lyfts som en fråga av strategisk betydelse och som en central del av tillväxtarbetet. Kompetensförsörjningsfrågornas genomslag inom den regionala tillväxtpolitiken tycks också ge genomslag i medverkan från myndigheter med uppdrag inom arbetsmarknads- och utbildningsområdet. Ett flertal av dessa myndigheter har deltagit vid regionala dialoger samt upprättat samverkansavtal med regionalt utvecklingsansvariga, även om det också framgår i Arbetsförmedlingens och Myndigheten för yrkeshögskolans återrapporeringar att det finns utvecklingsbehov vad gäller roller och samverkan kring kompetensförsörjning mellan nationell och regional nivå.

Myndigheterna beskriver en medverkan som, om än fortfarande trevande, ändå sträcker sig förbi att se hur frågorna inom ramen för den grundläggande verksamheten bidrar till regional utveckling, till att dialog och samverkan etablerats med de regionalt utvecklingsansvariga aktörerna. Om än i lite olika grad så verkar både berörda myndigheter och de regionalt utvecklingsansvariga se vilken roll de har inom frågorna och gentemot varandra och visa ett ömsesidigt intresse för flernivåsamverkan.

2.1.5 Kreativa näringar och kultur

Införandet av kultursamverkansmodellen sedan 2011 har medfört att även kulturfrågorna fått större utrymme och tyngd i regionerna, inklusive målskrivningar om kopplingen till regional tillväxt. Flera av de regionalt utvecklingsansvariga aktörerna har integrerat kulturfrågor i sina regionala utvecklingsstrategier. Området kan dock inte sägas vara helt etablerat då samtliga Regioner inte arbetar med frågorna som en del av det regionala tillväxtarbetet.

I rapporten *Regionalt tillväxtarbete 2017* framgår att kulturella näringar och kultur har fått en mer framträdande roll i det regionala tillväxtarbetet och att cirka hälften av regionerna beskriver insatser inom området med koppling till kultursamverkansmodellen och genomförandet av kulturella kulturplaner. Det framgår även av myndigheternas rapporteringar, som beskriver att myndigheterna

inom området i olika grad arbetar med de regionalt utvecklingsansvariga aktörerna i olika län.

Kulturfrågornas mer utpekade roll i det regionala tillväxtarbetet har lett till att myndigheter med verksamhet kring kulturfrågorna sett ett behov av att medverka i det regionala tillväxtarbetet genom att, i de flesta fall tillsammans med Tillväxtverket, anordna konferenser med regionala tjänstemän inom kultur och regional tillväxt i syfte att synliggöra hur kultur, kulturella näringar och kulturarv bidrar till regional utveckling och tillväxt. Statens kulturråd lyfter dock att det är viktigt att frågorna ses i ett brett perspektiv. I *en nationell strategi för hållbar regional tillväxt och attraktionskraft 2015–2020* beskrivs kultur respektive kreativa näringar enbart under prioriteringen Attraktiva miljöer och tillgänglighet. Ur ett näringslivsutvecklingsperspektiv skulle frågorna också kunna lyftas fram inom Innovation och företagande. Exempelvis har Tillväxtverket i rapporten *Företagens villkor och verklighet* sett att kulturföretag är mer innovativa än genomsnittet av företag.¹⁶

2.1.6 Miljö och klimat, fysisk planering och landsbygdsutveckling

Områdena miljö, klimat, fysisk planering, landsbygd- och havs- och fiskefrågor beskrivs samtliga vara viktiga frågor genom att de skapar viktiga förutsättningar för hållbar regional tillväxt. Dessa lyfts framförallt i det perspektivet i den nationella strategin liksom i flera regionala utvecklingsstrategier. Dessa områden är dessutom sådana som i första hand inte "ägs" av de regionalt utvecklingsansvariga aktörerna, det regionala genomförandet ligger framförallt hos länsstyrelserna och i vissa fall hos kommunerna.

De myndigheter som förvaltar och ansvarar för frågorna inom dessa områden arbetar framförallt med länsstyrelserna på regional nivå. Inom dessa områden tycks myndigheterna uppleva en större osäkerhet kring sin roll i det regionala tillväxtarbetet och gentemot de regionalt utvecklingsansvariga aktörerna. Dessa myndigheter beskriver samtliga att de har en god samverkan med länsstyrelserna på regional nivå och lyfter länsstyrelserna som en av de viktigaste samarbetsaktörerna i det regionala tillväxtarbetet. Färre av dem lyfter de regionalt utvecklingsansvariga aktörerna som en viktig samarbetsaktör.

Bland myndigheter med verksamhet kopplat till dessa frågor finns en stor spridning i myndigheternas återslag i rapporter avseende deras medverkan i det regionala tillväxtarbetet och deras grad av samverkan med de regionalt utvecklingsansvariga aktörerna. Graden av samverkan mellan myndigheterna och de regionalt

---

¹⁶ Företagens villkor och verklighet 2017 (Tillväxtverket, Rapport 0232)

utvecklingsansvariga aktörerna inom de här områdena tycks, utifrån de åiterrapporteringar som vi tagit del av, bero på en rad faktorer;

1. om myndigheten ser att det finns områden att samverka kring tillsammans med de regionalt utvecklingsansvariga aktörerna,
2. vilken vilja myndigheterna själva visar för att öka samverkan med de regionalt utvecklingsansvariga aktörerna,
3. hur intresserade de regionalt utvecklingsansvariga aktörerna är av att etablera samverkan och föra en dialog om myndigheternas sakfrågor med myndigheterna.
4. om myndigheterna och de regionalt utvecklingsansvariga aktörerna har gemensamma uppdrag inom frågorna.

För att exemplifiera med olika myndigheter ser vi hur Havs- och vattenmyndigheten beskriver att de har svårt att se sin roll i det regionala tillväxtarbetet. Myndigheten beskriver ett behov av att se över sina arbetsformer i syfte att uppfylla lagstiftningen om medverkan i det regionala tillväxtarbetet, men de lyfter samtidigt också att de fortsatt vill föra dialog med länsstyrelserna vad gäller regionala frågor (1).

Skogsstyrelsen och Sveriges geologiska undersökning har på eget initiativ tagit fram strategier och myndigheterna uttrycker en tydlig vilja av att initiera eller utveckla en dialog med de regionalt utvecklingsansvariga aktörerna (2).

Jordbruksverket beskriver att de har försökt initiera samverkan med de regionalt utvecklingsansvariga aktörerna men att de mötts med ett svalt intresse för sådan samverkan (3)

Naturvårdsverket, Energimyndigheten, Boverket och Skogsstyrelsen beskriver att de genom gemensamma uppdrag eller projekt på regional och nationell nivå har etablerat samverkan med de regionalt utvecklingsansvariga aktörerna (4).

I de fall där myndigheterna och regionerna inte har gemensamma och konkreta uppdrag, till exempel att ta fram regionala strategier inom olika sakområden, tycks alltså samverkan svårare att etablera. Dels utifrån att myndigheterna tycks ha svårt att se sin roll i det regionala tillväxtarbetet, dels då myndigheterna upplever svårighet att få gehör för sina frågor från de regionalt utvecklingsansvariga aktörerna. De regionalt utvecklingsansvariga aktörerna kan i sin tur ha svårt, eller i varierande grad själva se vilken roll de har inom området samt vilken roll de har gentemot myndigheterna i relation till länsstyrelserna.

Jordbruksverket lyfter i sin åiterrapportering, liksom i sin interna strategi att det är en utmaning att de regionalt utvecklingsansvariga aktörerna inte ser landsbygdsutveckling som en självklar del av sitt

arbete, då utvecklingsmedlen framförallt finns hos länsstyrelserna¹⁷. Det är troligt att nya samverkansmöjligheter inom landsbygdsfrågorna utvecklas genom en samlad landsbygdspolitik, genom vilken landsbygdsutveckling får en ny och större roll inom det regionala tillväxtarbetet. Genom denna får också Tillväxtverket i uppdrag att verka samordnande i likhet med myndighetens roll inom det regionala tillväxtarbetet.

2.2 Variation i myndigheternas medverkan i det regionala tillväxtarbetet

Tillväxtverket har tolkat ut tre, om än breda, kategorier av myndigheternas medverkan i det regionala tillväxtarbetet. Med bakgrund i den tidigare analysen av sakfrågornas utrymme i det regionala tillväxtarbetet presenteras de nedan.

Medverkan inom ramen för myndighetens kärnverksamhet och lite eller ingen samverkan med de regionalt utvecklingsansvariga aktörerna

Inom den första kategorin finns de myndigheter som i sina strategier, liksom i sina åiterrapporteringar, beskriver medverkan i det regionala tillväxtarbetet genom sin kärnverksamhet. Det innebär att myndigheterna inte beskriver några särskilda insatser utöver den löpande verksamhet som myndigheten genomför inom ramen för sina sakfrågor. Myndigheterna har ingen etablerad eller ytterst sporadisk dialog eller samverkan med de regionalt utvecklingsansvariga aktörerna. Majoriteten av myndigheterna inom kategorin lyfter länsstyrelserna som den viktigaste samarbetsaktören på regional nivå. Brist på samverkan beskrivs antingen utifrån en osäkerhet kring vilken roll myndigheten har inom det regionala tillväxtarbetet och i relation till de regionalt utvecklingsansvariga aktörerna, en etablerad och väl fungerande samverkan med länsstyrelserna inom myndighetens sakfrågor på regional nivå eller ett bristande intresse från de regionalt utvecklingsansvariga aktörerna för att etablera samverkan. I denna kategori finns Havs och vattenmyndigheten, Jordbruksverket, Sveriges geologiska undersökning, Riksarkivet, och Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor.

Medverkan genom tidsbegränsade regeringsuppdrag, samverkansavtal och enskilda initiativ med fler eller alla regionalt utvecklingsansvariga aktörer

Den andra kategorin är den kategori inom vilken de flesta av de 19 myndigheterna kan placeras i. Dessa myndigheter har en etablerad

---

¹⁷ Strategier för samverkan- Om myndigheters medverkan i det regionala tillväxtarbetet 2015–2020 (Tillväxtverket, Rapport 0190)

samverkan med de regionalt utvecklingsansvariga aktörerna i alla, flera eller i några län kring tidsbegränsade uppdrag, genom samverkansavtal eller i gemensamma projekt och initiativ. Gemensamt för myndigheterna inom den här kategorin är att samtliga, utöver att beskriva hur deras löpande och ordinarie verksamhet bidrar till regional utveckling, även etablerat en dialog och en samverkan med de regionalt utvecklingsansvariga aktörerna i någon form. I denna kategori finns Energimyndigheten, Naturvårdsverket, Skogsstyrelsen, Boverket, Vinnova, Arbetsförmedlingen, Myndigheten för yrkeshögskolan, Statens kulturråd, Stiftelsen Riksantikvarieämbetet och Svenska Filminstitutet.

Löpande medverkan och flernivåsamverkan med samtliga regionalt utvecklingsansvariga aktörer

Inom den tredje kategorin finns Trafikverket och Post- och telestyrelsen vilkas medverkan i det regionala tillväxtarbetet innebär en tät dialog och samverkan med de regionalt utvecklingsansvariga aktörerna inom myndighetens sakfrågor och i löpande verksamhet. Inom den här kategorin har myndigheterna långsiktiga uppdrag som också delas med de regionalt utvecklingsansvariga aktörerna som har motsvarande uppdrag. Verksamheten har också en regional förankring, det vill säga att verksamheten bedrivs med utgångspunkt i regionala förutsättningar och prioriteringar och utifrån en regional och nationell organisation. Även Svenska ESF-rådet skulle kunna placeras i den här kategorin utifrån deras samverkan med de regionalt utvecklingsansvariga genom strukturfondspartnerskapen.

2.3 Strategiernas vikt

De myndighetsstrategier som tagits fram har alla förankrats inom verksamheterna och får förväntas vara styrande för verksamheten inom myndigheterna. I uppföljningen av strategierna som genomfördes 2015 konstaterades att strategierna i låg grad visar hur myndigheterna vill bidra till en utvecklad samverkan med regionalt utvecklingsansvariga aktörer. Uppföljningen 2015 visade också att det finns en otydlighet i om det verkligen var regionalt utvecklingsansvariga aktörer som åsyftas i den samverkan som beskrivs. Vidare konstateras att det saknades konkreta beskrivningar om hur samverkan ska gå till och hur de relaterar till de regionala utvecklingsstrategierna. Uppföljningen visade en svag koppling mellan myndigheternas egna sakfrågor och regional tillväxt.

Sedan strategierna har tagits fram har, som beskrivs ovan, det regionala tillväxtansvaret utvidgats till fler län och fler uppdrag har lagts på regionalt utvecklingsansvariga aktörer och myndigheter i

samverkan. Trots detta har endast en myndighet¹⁸ reviderat sin strategi sedan 2014.

De brister som lyftes fram i uppföljningen av strategierna, och de svar som inkommit i denna uppföljning av myndigheternas medverkan i det regionala tillväxtarbetet, visar att bristerna till största delen kvarstår. Myndigheternas strategier kan inte sägas ha bidragit till en mer utvecklas samverkan med regionalt utvecklingsansvariga aktörer eller mer kunskapsutveckling och lärande mellan regional och nationell nivå.

Uppföljningen visar att det istället till största delen är formuleringen i nya operativa uppdrag riktade till regionalt utvecklingsansvariga och myndigheter som påverkar hur, och i vilken grad, samverkan sker i genomförandet.

Den nya förordningen om regionalt tillväxtarbetet¹⁹ som började gälla juni 2017 borde ha gett anledning för myndigheterna att revidera sina strategier. Uppföljningen visar dock att man först nu i maj 2018 börjar fundera på om en revidering kanske behövs. Dock finns i de flesta fall ingen plan på när revidering ska ske.

Om strategierna inte bidrar med ökad samverkan utöver det som myndigheterna gör inom sin kärnverksamhet så är frågan vilken funktion strategierna fyller.

2.4 Nya förordningens inverkan

Den gamla förordningen om regionalt tillväxtarbetet från 2007²⁰ angav att det regionala tillväxtarbetet bör utformas och bedrivas i sektorsövergripande samarbete mellan aktörer på lokal och nationell nivå. Vidare angavs att det regionala utvecklingsprogrammet (RUP) skulle utarbetas i samråd med kommuner och landsting. Samråd skulle också ske med näringsliv och organisationer. Förordningen nämnde inget om samråd med statliga myndigheter i framtagandet av RUP men angav att RUP skulle ligga till grund för samverkan mellan kommuner, landsting, statliga myndigheter, näringsliv och organisationer. Överlag anges att samordning/samverkan bör ske med statliga myndigheter medan samordning/samverkan ska ske med kommuner och landsting.

När det gäller statliga myndigheters medverkan i det regionala tillväxtarbetet sades i den gamla förordningen att i myndigheternas verksamhetsplanering skulle insatser som bidrar till att uppnå målen i de regionala utvecklingsprogrammen och till det regionala

---

¹⁸ Skogsstyrelsen

¹⁹ Förordning (2017:583) om regionalt tillväxtarbete

²⁰ Förordning (2007:713) om regionalt tillväxtarbete

tillväxtarbetet i övrigt beaktas. Myndigheternas medverkan skulle ske i samverkan med den länsstyrelse eller det organ som har ansvaret för det regionala tillväxtarbetet.

Trots att den gamla förordningen alltså relativt tydligt angav vikten av statliga myndigheters dialog med regionalt utvecklingsansvariga aktörer i planering av sin verksamhet gick samverkan med regionalt utvecklingsansvariga i praktiken till största delen via Länsstyrelserna.

Den nya förordningen om regionalt tillväxtarbete visar att uppdraget att koppla samman den statliga verksamheten med de regionala utvecklingsstrategierna har flyttats från Länsstyrelserna till myndigheterna själva. Detta har dock inte fått genomslagskraft ännu. Det är bara Post- och telestyrelsen som anger att de tar del av samtliga regionala utvecklingsstrategier

I den nya förordningen anges att fastställda regionala utvecklingsstrategier ska sändas till ett stort antal myndigheter (se tabell 1). Det hade troligtvis gett mer inverkan på inriktningen av de regionala utvecklingsstrategierna formuleringar och implementering i myndigheternas verksamhet om myndigheterna tvingats vara remissinstanser för samtliga regionala utvecklingsstrategier. Eller ännu hellre om myndigheterna hade bidragit med fakta i framtagandeprocessen. Då hade den nationella sektors- politiken genomsyrat de regionala planerna och vice versa.

Som nämns ovan har den nya förordningen om regionalt tillväxtarbete till största delen bidragit till att myndigheterna ser att det kan finnas behov av att revidera sina strategier.

2.5 Uppdrag styr medverkan i det regionala tillväxtarbetet

Sammanfattningsvis visar analysen av myndigheternas åiterrapporteringar att myndigheternas medverkan i det regionala tillväxtarbetet varierar.

Det främsta incitamentet för samverkan med de regionalt utvecklingsansvariga aktörerna tycks vara gemensamma uppgifter och uppdrag inom vilka både myndigheter och regionalt utvecklingsansvariga ser sin roll kopplat till sin respektive kärnverksamhet. I vilken utsträckning de gör det tycks bero på vilket utrymme sakfrågorna har och har haft inom den regionala tillväxtpolitiken och om de regionalt utvecklingsansvariga aktörerna har konkreta uppgifter inom sakfrågorna.

Flernivåsamverkan är viktigt för att säkra ett effektivt regionalt tillväxtarbete och ett samordnat användande av resurser mellan politikområden och förvaltningsnivåer. Samtidigt är det viktigt att statliga myndigheters medverkan sker på ett ändamålsenligt sätt som stärker regionala processer. För att statliga myndigheters medverkan ska ge mervärde och stärka, utan att riskera att störa, regionala processer är det viktigt att de regionalt utvecklingsansvariga

aktörerna efterfrågar myndigheterna och ser nyttan av samverkan. Vidare är det viktigt att de statliga myndigheterna har en förståelse för det regionala tillväxtarbetet och kan se vilken roll de kan spela i att stärka regional utveckling inom sina sakområden. Förutsättningarna för en effektiv flernivåsamverkan är i grunden alltså att både statliga myndigheter och regionalt utvecklingsansvariga ser sina respektive roller och nytta av varandra, vilket leder oss vidare till nästa kapitel, slutsatser och rekommendationer.

3 Slutsatser och rekommendationer

Tillväxtverkets slutsatser utifrån den samlade rapporteringen är:

- Inga större förändringar i myndigheternas medverkan i det regionala tillväxtarbetet har skett sedan de senaste uppföljningarna (2016) av myndigheternas deltagande i det regionala tillväxtarbetet och uppföljningen av myndigheternas interna strategier.
- Den nya förordningen tycks ännu inte fått någon större genomslagskraft även om den väckt frågan hos några myndigheter om revidering av sina interna strategier eller av att se över samarbetsformerna med regional nivå.
- Det finns en stor variation i myndigheternas medverkan som har ett starkt samband med vilket utrymme myndigheternas sakfrågor har haft och har inom regionalt tillväxtarbete.
- Det starkaste incitamentet för samverkan mellan nationell och regional nivå tycks vara gemensamma uppdrag eller definierade former för samverkan kring myndigheternas sakfrågor.

Med utgångspunkt i analysen och myndigheternas medskick om uppdrag och utvecklingsbehov har Tillväxtverket samlat ett antal rekommendationer om det fortsatta arbetet att stärka myndigheternas medverkan i det regionala tillväxtarbetet. Rekommendationerna riktar sig till de statliga myndigheterna och till regeringen.

3.1 Rekommendationer till regeringen

- Regeringen bör se över vilka myndigheter som anses som särskilt viktiga i det regionala tillväxtarbetet och att dessa överensstämmer med olika uppdrag och uppgifter kopplade till regional tillväxt. Jämför tabell 1 i kapitel 1.
- Regeringen kan i syfte att stödja myndigheterna i att identifiera hur de kan stärka det regionala tillväxtarbetet genom samråd, information och samverkan med de regionalt utvecklingsansvariga aktörerna, ge gemensamma uppdrag till myndigheterna och de regionalt utvecklingsansvariga aktörerna inom lämpliga sakområden. Tillväxtverket kan bidra i arbetet.

- Regeringen kan förtydliga vad som förväntas av respektive myndighet vad gäller medverkan i det regionala tillväxtarbetet i åiterrapporteringskraven i myndigheternas regleringsbrev i likhet med myndigheternas uppdrag kring genomförandet Östersjöstrategin. Jämför med myndigheters uppdrag inom genomförandet av Östersjöstrategin, inom vilket regeringen har förtydligat specifika uppgifter till respektive myndighet utifrån deras respektive kärnverksamhet, utöver det mer generella uppdraget.
- Regeringen bör verka för att frågor som ligger inom det regionala utvecklingsansvaret i högre grad koordineras på nationell nivå och i uppdragsformuleringen så att man inte delar på tillväxt, näringsliv och till exempel kultur- eller kompetensförsörjningsfrågor. Tillväxtverket anser att en sådan ordning dessutom skulle vara helt i linje med regeringens formulering att tvärssektoriell styrning av resurser inom alla politikområden är avgörande för att uppnå de nationella målen inom regional tillväxt och attraktionskraft.
- Regeringen kan i regionernas villkorsbeslut, ge åiterrapporteringskrav om hur regionerna samverkat med de nationella myndigheterna inom olika sakområden, i tillägg till den åiterrapportering som regionerna gör avseende samverkan med Länsstyrelserna.
- Regeringen bör förtydliga vilka myndigheter som ska delta i utarbetande av de regionala utvecklingsstrategierna.²¹
- Regeringen bör peka ut fler myndigheter som särskilt betydelsefulla för det regionala tillväxtarbetet och ge tydliga instruktioner till dessa. Det regionala tillväxtarbetet utvecklas och inkluderar nya frågor och perspektiv. Till exempel kan detta gälla utbildningsmyndigheterna kopplat till kompetensförsörjning, till exempel Skolverket. Inom kulturområdet kan Konstnärsnämnden vara aktuella att lyfta in då de redan idag sluter avtal med regioner och landsting för att förstärka regional dialog och insatser. Det kan också gälla Delegationen mot segregation och Jämställdhetsmyndigheten kopplat till de horisontella perspektiven. Även andra myndigheter kan vara aktuella.

---

²¹ Jmf. paragraf 10 i förordning 2017:583 om regionalt tillväxtarbete

3.2 Rekommendationer till myndigheterna

- Myndigheterna bör göra en "självanalys" där man går igenom om myndigheternas arbete uppfyller de nya förväntningar som finns på myndigheternas medverkan kopplat till den nya förordningen. De myndigheter som medverkar enbart inom ramen för sin kärnverksamhet bör fundera på hur arbetet kan växlas upp och sträcka sig till faktisk samverkan och dialog med regionalt utvecklingsansvariga aktörer.
- Myndigheter med interna strategier för medverkan i det regionala tillväxtarbetet bör revidera strategierna för att säkra att dessa svarar upp mot den nya förordningen.
- Myndigheterna bör bjuda in Tillväxtverket för dialog om en stärkt medverkan i det regionala tillväxtarbetet om de ser behov av det. Tillväxtverket kan vara ett stöd i att identifiera samarbetsområden och former för samverkan.
- Myndigheter bör vara remissinstans för de regionala utvecklingsstrategierna för att få en översiktlig bild av de regionalt utvecklingsansvariga aktörernas prioriteringar, förutsättningar och vidare skapa förutsättningar för samverkan. Myndigheterna kan på så sätt också föra in kunskapen inom det egna verksamhetsområdet. Flera regionala utvecklingsstrategier är under revidering och myndigheterna bör känna till och involvera sig i revideringarna inom sina sakfrågor. Myndigheterna kan till exempel bistå de regionalt utvecklingsansvariga aktörerna i framtagandet av de regionala utvecklingsstrategierna med analysunderlag inom sina sakområden.
- Myndigheterna bör skicka sina reviderade strategier för remiss till de regionalt utvecklingsansvariga.
- Myndigheterna bör i enlighet med förordningen om regionalt tillväxtarbetet informera regionalt utvecklingsansvariga aktörer och andra myndigheter om planerade insatser inom gemensamma områden för att säkra att insatser inte genomförs i parallella spår.
- Myndigheterna bör säkra att deras medverkan i det regionala tillväxtarbetet har en bred förankring i den egna verksamheten och undvika att arbetet blir personbundet.

4 Tillväxtverkets genomförande av uppdraget och plan framåt

4.1 Uppdraget

Tillväxtverket har i uppdrag från regeringen, att fram till 2020, stödja och möjliggöra erfarenhetsutbyte för de 13 myndigheter som enligt regeringens beslut tagit fram långsiktiga strategier som ska vägleda och utveckla myndigheternas medverkan i det regionala tillväxtarbetet under perioden 2014–2020.²²

Enligt uppdrag i regleringsbrev för 2018 ska Tillväxtverket stödja statliga myndigheters medverkan i det regionala tillväxtarbetet till och med 2020. Tillväxtverket ska stödja och möjliggöra erfarenhetsutbyte för de myndigheter som enligt regeringens beslut ska ta fram långsiktiga strategier som ska vägleda och utveckla myndigheternas medverkan i det regionala tillväxtarbetet under perioden 2014–2020. Vidare ska Tillväxtverket stödja dessa myndigheter i utvecklingen av strategierna och myndigheternas genomförande av dessa 2014–2020.

Tillväxtverket ska även följa upp hur en bredare grupp av statliga myndigheter tillämpar de regionala utvecklingsstrategierna.

Tillväxtverket ska dessutom göra en sammanställning av redovisningar från myndigheter som har i uppdrag i sina regleringsbrev 2018 att återrapportera sitt arbete inom regional tillväxt. I Tillväxtverkets uppdrag ingår att tillhandahålla anvisningar till dessa myndigheter. I sammanställningen ska Tillväxtverket även redovisa den egna myndighetens genomförda respektive planerade insatser inom uppdraget att stödja statliga myndigheters medverkan i det regionala tillväxtarbetet.

4.2 Genomförandeplan för uppdraget

Tillväxtverket reviderade sin genomförandeplan för uppdraget i mars 2017.

Tillväxtverkets mål med uppdraget är att stärka myndigheternas förutsättningar för medverkan i det regionala tillväxtarbetet. För att realisera statlig medverkan krävs god samverkan och dialog. Ju bättre samverkan, desto bättre förutsättningar för regional tillväxt och utveckling. Med utgångspunkt i Tillväxtverkets uppdrag syftar Tillväxtverkets genomförandeplan till att identifiera aktiviteter som

---

²² dnr N2014/2501/RT

stärker myndigheternas förutsättningar att medverka i det regionala tillväxtarbetet.

Tillväxtverket stödjer myndigheterna i genomförandet av deras uppdrag genom att:

- Bidra till erfarenhetsutbyte mellan myndigheter om myndigheternas medverkan i regionalt tillväxtarbete.
- Verka kunskapshöjande till en bredare grupp av nationella myndigheter om regionalt tillväxtarbete.
- Följa upp hur myndigheterna tillämpar de regionala utvecklingsstrategierna.
- Följa och bistå myndigheter i utvecklingen av strategierna och myndigheternas genomförande av dessa.

4.3 Genomförda aktiviteter

Generellt samverkar Tillväxtverket med många myndigheter kopplat till olika uppdrag. En intern genomgång av samverkansfora som genomfördes 2017 visar att Tillväxtverket samverkar med samtliga 19 myndigheter som omfattas av denna rapportering i någon form antingen i formaliserade nätverk eller i direkta uppdrag. Flera av dessa samverkansytor tas inte upp i de andra myndigheternas rapporteringar. Detta skulle kunna bero på att de regionala tillväxtfrågorna inte är förankrade i hela myndigheten och att samverkan är personbunden.

I syfte att bidra till erfarenhetsutbyte samordnar Tillväxtverket ett myndighetsnätverk inom ramen för uppdraget. I nätverket ingår Arbetsförmedlingen, Boverket, Business Sweden, Svenska ESF-rådet, Havs- och vattenmyndigheten, Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällefrågor, Naturvårdsverket, Post- och telestyrelsen, Riksantikvarieämbetet, Riksarkivet, Sveriges geologiska undersökning, Skogsstyrelsen, Statens energimyndighet, Statens Jordbruksverk, Statens kulturråd, Svenska Filminstitutet, Trafikverket, Vinnova, och Myndigheten för yrkeshögskolan. Nätverket träffades senast i december 2017. Vid nätverksmötet presenterades och diskuterades den nya förordningen om regionalt tillväxtarbete, uppföljning av nationella strategin för hållbar regional tillväxt och attraktionskraft 2015-2020, hur Tillväxtverket stödjer myndigheters medverkan i det regionala tillväxtarbetet och aktuella uppdrag hos Tillväxtverket som involverar andra statliga myndigheter. Gruppen diskuterade även hur man medverkar i det regionala tillväxtarbetet och hur myndigheterna kan bidra till att stärka samverkan.

På förfrågan från myndigheterna har Tillväxtverket träffat olika grupperingar för att genomföra kunskapshöjande aktiviteter och informera om regionalt utvecklingsansvar, regionalt tillväxtarbete och hur myndigheterna medverkar/kan medverka i det regionala tillväxtarbetet. Sådana träffar har till exempel genomförts hos Post-

och telestyrelsen, Riksarkivet, Myndigheten för yrkeshögskolan, Skogsstyrelsen och Arbetsförmedlingen. Tillväxtverket har även i samverkan med Statens kulturråd genomfört seminarium om kulturfrågor i det regionala tillväxtarbetet.

Tillväxtverket för dialog med myndigheter i samband med nya eller befintliga uppdrag kopplade till lokal och regional nivå. 2017 gjorde Tillväxtverket en intern sammanställning av samverkansytor med andra statliga myndigheter kopplat till uppdrag i regleringsbrev från 2015. Bland annat har dialog förts med Energimyndigheten kopplat till uppdrag att främja det strategiska arbetet på lokal och regional nivå att arbeta för energiomställning och minskad klimatpåverkan. Ett annat exempel är stöd till Havs- och vattenmyndigheten inför genomförande av regeringsuppdrag att modernisera regelverket för det kustnära fisket i enlighet med den svenska maritima strategin samt livsmedelsstrategin. Ett tredje exempel är dialog med Myndigheten för yrkeshögskolan rörande planering av Tillväxtverkets uppdrag att stödja regionalt kompetensförsörjningsarbete och Myndigheten för yrkeshögskolans inriktningsdokument för området.

Under året har Tillväxtverket deltagit i fora där myndigheters medverkan i det regionala tillväxtarbetet diskuterats. Bland annat har Tillväxtverket deltagit i Forum för hållbar regional tillväxt och attraktionskraft, Reglabs RUS-nätverk samt Regeringskansliets analysnätverk. Här kan också nämnas Reglabs analytikernätverk där Vinnova, Tillväxtverket, Boverket, Tillväxtanalys och SCB medverkat. Inom ramen för Tillväxtverkets strategiska regiondialoger med samtliga 21 län diskuteras frågan om olika statliga myndigheters medverkan, eller brist på medverkan, löpande med regionalt utvecklingsansvariga. Tillväxtverket har också uppdrag att anordna nätverksträffar inom ramen för Östersjöstrategin där myndigheter, länsstyrelserna och regionalt utvecklingsansvariga har en mötesplats

I samverkan med Skolverket, Arbetsförmedlingen och Myndigheten för yrkeshögskolan har ett särskilt pilotförsök genomförts när det gäller myndighetsgemensam strategisk dialog med regionalt utvecklingsansvariga.

2016 gjordes en uppföljning av myndigheternas tillämpning av de regionala utvecklingsstrategierna. Övergripande slutsatser från denna redovisas under kapitel 1.2. Tillväxtverket är också remissinstans för de regionala utvecklingsstrategierna.

4.4 Plan framåt

Tillväxtverket kommer med utgångspunkt i denna rapportering att revidera sin genomförandeplan för uppdraget för 2019–2020. Vid kommande möte i myndighetsnätverket hösten 2018 kommer rapporteringen att diskuteras med övriga myndigheter och näringsdepartementet.

Utformningen av uppdraget framåt påverkas också av det deluppdrag i uppdraget om en sammanhållen landsbygdspolitik för Sveriges landsbygder som rör samordning av myndigheter. Tillväxtverket kommer inom ramen för en sammanhållen landsbygdspolitik ha en central roll att stödja de statliga myndigheternas medverkan i genomförandet av politiken. Tillväxtverket ska även ta tillvara synergier, erfarenheter, kontaktnät och dialoger som finns inom ramen för den regionala tillväxtpolitiken och näringspolitiken samt andra berörda politikområden. I det samordnande uppdraget ingår att stärka samverkan med Jordbruksverket samt med Landsbygdsnätverket och andra relevanta sektorsansvariga myndigheter. Tillväxtverket kommer att genomföra dessa båda uppdrag i mycket nära samverkan eftersom utpekade myndigheter till stor del är desamma.

Tillväxtverket har genom myndigheternas återrapporteringar fått ett antal värdefulla inspel om hur Tillväxtverket kan utveckla sitt arbete i att stödja myndigheternas medverkan i det regionala tillväxtarbetet. Tillväxtverket kommer att ta vidare följande medskick i arbetet framåt:

- Samla, utveckla och sprida kunskap om regionalt tillväxtarbete vad gäller vilka frågor som inkluderas, vilken roll regionalt utvecklingsansvariga har och vad de arbetar med i olika län.
- anordna tematräffar inom olika sakfrågor med aktuella myndigheter och regionalt utvecklingsansvariga. Fokus kommer här främst läggas på de "myndighetsgrupper"/ frågor där det finns en svag samverkan mellan myndigheter och regionalt utvecklingsansvariga aktörer.
- stödja de myndigheter som uttryckt ett behov av att revidera sina strategier. Tillväxtverket kan i detta också bidra till att involvera regionalt utvecklingsansvariga i revideringen av strategierna.

Det finns därför anledning för Tillväxtverket att utveckla dialogen med myndigheterna. Tillväxtverket ser en möjlighet att använda sig av samma modell som vi använder för vår strategiska dialog med samtliga regionalt utvecklingsansvariga aktörer. De strategiska regiondialogerna genomförs kontinuerligt minst en gång per år. Det skulle innebära att Tillväxtverket bjuder in samtliga myndigheter till dialog på ledningsnivå, enskilt eller i grupp, i syfte att diskutera utvecklingsmöjligheter för myndigheternas verksamhet med koppling till regionalt tillväxtarbete och landsbygdspolitik.

De strategiska dialogerna kan också fungera som en arena för Tillväxtverket att sprida och diskutera aktuell kunskap som myndigheten producerar inom ramen för uppdrag inom den regionala tillväxtpolitiken, näringspolitiken och landsbygdspolitik.

5 Myndigheternas rapportering - Myndigheternas ansvars- och verksamhetsområden

Frågorna i detta kapitel rör myndigheternas verksamhetsområden och hur dessa hänger samman med innehållet i den nationella strategin för hållbar regional tillväxt och attraktionskraft 2015–2020. Den nationella strategin ska vara vägledande för arbetet med hållbar regional tillväxt och attraktionskraft i hela landet och ska bidra till att uppnå målet med den regionala tillväxtpolitiken. I strategin beskrivs fyra samhällsutmaningar; *Demografisk utveckling, Globalisering, Klimat, miljö och energi* samt *Social sammanhållning*. Dessa globala utmaningar bedöms påverka det regionala tillväxtarbetet under en lång tid framöver. Utmaningarna skapar även möjligheter att ta tillvara i genomförandet av den regionala tillväxtpolitiken, såväl nationellt som regionalt.

I nationella strategin anges också fyra prioriteringar för det regionala tillväxtarbetet; *Innovation och företagande, Attraktiva miljöer och tillgänglighet, Kompetensförsörjning* samt *Internationellt samarbete*. Regeringen anger att prioriteringarna ska "vara vägledande i utvecklingen och genomförandet av regionala utvecklingsstrategier samt andra strategier och program inom det regionala tillväxtarbetet. De ska även ligga till grund för de statliga myndigheternas medverkan i arbetet."²³

Regeringen anger också att statliga myndigheters medverkan i det regionala tillväxtarbetet ska grundas på prioriteringarna i nationella strategin och ske i samverkan med de aktörer som har det regionala utvecklingsansvaret i länet.

Myndigheterna tillfrågades om vilken eller vilka samhällsutmaningar i strategin som deras verksamhet tar sin utgångspunkt i och vilken eller vilka prioriteringar i strategin som myndigheten främst arbetar inom.

5.1 Myndigheternas arbete med samhällsutmaningarna

De flesta av myndigheterna uppger att deras verksamhet tar sin utgångspunkt i flera av samhällsutmaningarna som anges i nationella strategin. Främst är det samhällsutmaningarna *Demografisk utveckling, Klimat, miljö och energi* samt *Social sammanhållning* som myndigheternas verksamhet tar sin utgångspunkt i.

---

²³ En nationell strategi för hållbar regional tillväxt och attraktionskraft 2015–2020, s. 8)

Tabell 2

	Demografisk utveckling	Globalisering	Klimat, miljö och energi	Social sammanhållning	Ej svarat på frågan
Boverket	x		x	x	
Havs- och vattenmyndigheten			x		
Naturvårdsverket			x		
Post- och telestyrelsen	x				
Riksarkivet	x			x	
Riksantikvarieämbetet		x	x	x	
Skogsstyrelsen			x		
Energimyndigheten			x		
Jordbruksverket	x		x	x	
Statens kulturråd	x	x		x	
Svenska filminstitutet				x	
Trafikverket			x		
Vinnova					x
Sveriges geologiska undersökning		x	x		
Arbetsförmedlingen	x	x		x	
Svenska ESF-rådet					x
Myndigheten för Yrkeshögskolan	x	x	x		
Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor	x			x	

5.2 Prioriteringar i nationella strategin

Myndigheterna anger att de främst arbetar inom de tre första av de fyra prioriteringarna i nationella strategin. Flera av myndigheterna uppger att de arbetar inom flera av prioriteringarna.

Tabell 3

	Prio 1: Innovation och företagande	Prio 2: Attraktiva miljöer och tillgänglighet	Prio 3: Kompetens- försörjning	Prio 4: Internationellt samarbete	Ej svarat på frågan
Boverket		x			
Havs- och vattenmyndigheten	x	x		x	
Naturvårdsverket	x	x	x	x	
Post- och telestyrelsen		x			
Riksarkivet	x	x			
Riksantikvarieämbetet	x	x			
Skogsstyrelsen	x		x	x	
Energimyndigheten	x	x			
Jordbruksverket	x				
Statens kulturråd	x	x		x	
Svenska filminstitutet	x				
Trafikverket		x			
Vinnova	x				
Sveriges geologiska undersökning	x	x			
Arbetsförmedlingen			x		
Business Sweden					x
Svenska ESF-rådet	x	x	x	x	
Myndigheten för yrkeshögskolan			x		
Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällsfrågor			x		

6 Myndigheternas rapportering - Anpassning av verksamheten

För att uppnå målen för den regionala tillväxtpolitiken är tvärsektoriell styrning av resurser inom i princip alla politikområden avgörande. Det innebär att insatser inom flertalet utgiftsområden och politikområden på nationell nivå behöver ta hänsyn till lokala och regionala förutsättningar och prioriteringar. Ett gemensamt engagemang mellan statliga, regionala och lokala aktörer är en viktig förutsättning för att skapa attraktiva miljöer. Statliga myndigheter har alltså en viktig roll i genomförandet av den regionala tillväxtpolitiken.

I nationella strategin för hållbar regional tillväxt och attraktionskraft lyfts bland annat att de regionala utvecklingsstrategierna har en viktig roll som plattform för dialog mellan aktörer på lokal, regional och nationell nivå. Regionala prioriteringar i strategierna ska vara väl förankrade lokalt och vara vägledande vid statliga myndigheters medverkan i det regionala tillväxtarbetet. Regeringen lyfter att *”statliga myndigheter får genom ökad kunskap om regionala förutsättningar och prioriteringar utvecklade möjligheter att beakta dessa i berörda delar av sin egen verksamhet samt vid sin medverkan i det regionala tillväxtarbetet.”*²⁴ I den bästa av världar skulle samtliga 19 myndigheter alltså vara väl förtrodda med samtliga 21 regionala utvecklingsstrategier.

I anvisningarna ställdes frågor som ska ge en fingervisning av om och hur myndigheterna har anpassat sin verksamhet utifrån regionala förutsättningar. Som nämns i kapitel 1 har genomförandet av den regionala tillväxtpolitiken blivit allt mer förflyttat till den regionala nivån. Detta bör ha krävt en anpassning av myndigheternas verksamhet på olika sätt för att kunna beakta skilda regionala förutsättningar och behov.

6.1 Myndigheternas tillämpning av de regionala utvecklingsstrategierna i verksamheten

Utifrån svaren på frågan om myndigheternas tillämpning av de regionala utvecklingsstrategierna verkar det inte som om myndigheterna kontinuerligt tar del av samtliga 21 regionala utvecklingsstrategier eller är särskilt involverade i framtagande eller revidering av dessa. Till största delen används de regionala utvecklingsstrategierna som ett kunskapsmaterial vid direkta träffar

---

²⁴ En nationell strategi för hållbar regional tillväxt och attraktionskraft 2015-2020

med länen eller för att få en bild av utmaningar inför nationella insatser.

De regionala utvecklingsstrategierna tillämpas i full omfattning eller delvis

Endast en myndighet, Post- och telestyrelsen, uppger att den tar del av samtliga regionala utvecklingsstrategier.

Flera myndigheter uppger att de tillämpat de regionala utvecklingsstrategierna i viss omfattning.²⁵ Det vill säga att myndigheterna uppger att de inte kontinuerligt tar del av samtliga regionala utvecklingsstrategier utan man använder dem som verktyg i särskilda satsningar. Detta gäller Sveriges geologiska undersökning som har tillämpat strategierna i arbetet med att ta fram en mineralstrategi för Sverige och Myndigheten för yrkeshögskolan som använder strategierna för att analysera arbetsmarknadens behov av YH-utbildningar. Boverket uppger att de regionala utvecklingsstrategierna används som referensdokument inför dialoger med regioner och kommuner samt i omvärldsorienterande syfte för att skapa en bild av utmaningar och utvecklingsområden. Naturvårdsverket lyfter att man lämnat remissvar för regional utvecklingsplan för Stockholmsregionen. Riksarkivet anger att man tillämpar de regionala utvecklingsstrategierna särskilt i de regioner där man har en regional närvaro och där strategierna berör myndighetens verksamhetsområde.

Indirekt tillämpning av regionala utvecklingsstrategier i verksamheten

Ett antal myndigheter kan sägas ta del av de regionala utvecklingsstrategierna indirekt.²⁶ Havs- och vattenmyndigheten uppger att de via Länsstyrelserna har samlat in regionala mål och prioriteringar i de regionala utvecklingsstrategierna som underlag inför havsplaneringsarbete. Riksantikvarieämbetet, Statens kulturråd och Svenska Filminstitutet rapporterar att de tar del av de regionala kulturplanerna som är integrerade med de regionala utvecklingsstrategierna. Skogsstyrelsen, Vinnova, Jordbruksverket och Svenska ESF-rådet uppger att de program man hanterar är kopplade till de regionala strategierna (Landsbygdsprogrammet, Socialfonden och Vinnväxt).

Trafikverket uppger att man lämnar underlag till länstransportplanerna men att man via egen undersökning sett att

---

²⁵ Sveriges geologiska undersökning, Myndigheten för yrkeshögskolan, Boverket, Naturvårdsverket, Riksarkivet

²⁶ Havs- och vattenmyndigheten, Riksantikvarieämbetet, Statens kulturråd, Svenska filminstitutet, Skogsstyrelsen, Vinnova, Svenska ESF-rådet, Trafikverket

dessa i varierande utsträckning är avstämde med de regionala utvecklingsstrategierna.

Energimyndigheten hänvisar generellt till att länsplaner, regionala utvecklingsplaner, lokala detaljplaner och regionala energi och klimatstrategier är viktiga planeringsförutsättningar.

Ingen tillämpning av regionala utvecklingsstrategier i verksamheten

Arbetsförmedlingen och Myndigheten för ungdoms och civilsamhällefrågor uppger att de regionala utvecklingsstrategierna inte tillämpas i verksamheten men gör ingen reflektion över varför de inte tillämpas.

6.2 Anpassning av myndighetens verksamhet utifrån regionala förutsättningar

Ett antal myndigheter, 9 av 19, uppger att verksamheten på något sätt har anpassats utifrån regionala förutsättningar.²⁷ Det gäller allt från dialog med fler regionalt utvecklingsansvariga aktörer till en organisatorisk anpassning.

Ökad dialog med regionalt utvecklingsansvariga aktörer

Två myndigheter rapporterar att deras dialog med regionalt utvecklingsansvariga har ökat de senaste åren. Boverket lyfter att de har en löpande dialog med regionalt utvecklingsansvariga för att säkerställa att de produkter myndigheten tillhandahåller är relevanta. Svenska Filminstitutet rapporterar att de har inrättat branschråd och i tre av fyra av branschråden ingår regionernas verksamheter.

Utvecklat statistik och uppföljning till att täcka regional nivå

Statens kulturråd uppger att de arbetar med löpande bevakning och analyser av lokala och regionala förutsättningar i all verksamhet. Myndigheten för yrkeshögskolan och Arbetsförmedlingen har utvecklat statistik och uppföljning så att den redovisas på regional och kommunal nivå.

Organisatorisk anpassning

Energimyndigheten uppger att man genomfört en organisatorisk anpassning för att arbeta effektivt med den regionala nivån genom att inrätta en enhet för regionala projekt. Trafikverket lyfter också den regionala organiseringen som en verksamhetsanpassning. Även Jordbruksverket lyfter att de har regionala kontor och

---

²⁷ Boverket, Skogsstyrelsen, Energimyndigheten, Jordbruksverket, Statens kulturråd, Svenska filminstitutet, Trafikverket, Arbetsförmedlingen, Myndigheten för yrkeshögskolan

distriktsveterinärer men säger också att de snarare arbetar utifrån landsbygdens förutsättningar än utifrån regionala behov.

Verksamheten redan anpassad

Sveriges geologiska undersökning uppger att verksamheten är generellt präglad av regionala förutsättningar då de geologiska förutsättningarna är olika och i stort sett hela myndighetens verksamhet är kopplad till faktorer som är regionalt betingade. Svenska ESF-rådet uppger att verksamheten anpassats utifrån de till socialfonden kopplade regionala handlingsplanerna och utifrån regionala dialoger men uppger inte hur den anpassats. Skogsstyrelsen lyfter att man anpassat verksamheten främst inom projektverksamheten.

Viss anpassning av verksamheten

Sju myndigheter har uppgett att viss anpassning av verksamheten har gjorts utifrån regionala förutsättningar, men framförallt har myndigheterna ett nationellt perspektiv.²⁸ Det handlar om anpassning inom särskilda uppdrag. Till exempel nämner Havs- och vattenmyndigheten att anpassning görs inom vissa uppdrag som havsplanering och yrkesfiske. Post- och telestyrelsen beskriver att delar av verksamheten anpassats, till exempel underlag gällande bredbandskartläggning.

6.3 Förutsättningar för att kunna anpassa verksamheten utifrån regionala förutsättningar

Flera myndigheter anser att förutsättningarna för att kunna anpassa myndighetens verksamhet utifrån regionala förutsättningar redan finns.²⁹ Myndigheterna nedan uppger att man ser ett behov av förändrade förutsättningar för att bättre kunna anpassa verksamheten till regionala förutsättningar.

Fördjupad dialog

Ett antal myndigheter lyfter att man har en bra dialog idag men att man ser att den behöver fördjupas ytterligare mellan myndigheten och regionalt utvecklingsansvariga aktörer, Länsstyrelserna och/eller med kommunerna samt med andra statliga myndigheter.³⁰ Boverket lyfter

---

²⁸ Post- och telestyrelsen, Riksantikvarieämbetet, Riksarkivet, Vinnova, Naturvårdsverket, Havs- och vattenmyndigheten, Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällefrågor

²⁹ Riksarkivet, Skogsstyrelsen, Svenska filminstitutet, Trafikverket, Vinnova, Svenska ESF-rådet

³⁰ Boverket, Naturvårdsverket, Riksantikvarieämbetet, Jordbruksverket, Sveriges geologiska undersökning, Arbetsförmedlingen, Energimyndigheten

särskilt behov av utvecklad dialog i samband med att regionala utvecklingsstrategier utarbetas. Naturvårdsverket ser ett behov av bättre samverkan mellan nationella myndigheter för ökade synergieffekter i mötet med regionalt utvecklingsansvariga aktörer. Riksantikvarieämbetet ser ett behov av utvecklad dialog inom ramen för kultursamverkansmodellen.

Tydligare rollfördelning mellan aktörerna

Havs- och vattenmyndigheten och Naturvårdsverket lyfter behov av en tydligare roll- och ansvarsfördelning mellan nationell, regional och lokal nivå.

Tydligare efterfrågan från regionalt utvecklingsansvariga

Havs- och vattenmyndigheten, Post- och telestyrelsen, Jordbruksverket och Myndigheten för yrkeshögskolan ser ett behov av att regionerna är tydligare i sin efterfrågan. Havs- och vattenmyndigheten lyfter att havsfrågorna behöver bli tydligare i de regionala utvecklingsstrategierna.

Resurser

Slutligen lyfter fyra myndigheter³¹ behov av resurser som en förutsättning. Detta gäller dels att kunna finansiera utvecklingsprojekt men också för att kunna delta på regionala konferenser och hålla kontinuerliga dialogmöten med samtliga 21 län.

---

³¹ Post- och telestyrelsen, Statens kulturråd, Myndigheten för yrkeshögskolan, Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällefrågor

7 Myndigheternas rapportering - Samverkan

Vikten av god och kontinuerlig dialog mellan lokal, regional och nationell nivå i det regionala tillväxtarbetet har lyfts tidigare i rapporten.

Myndigheterna fick frågor om hur man samverkar med regionalt utvecklingsansvariga aktörer, hur myndigheterna har bidragit till ökad samverkan med regionalt utvecklingsansvariga aktörer samt hur man samverkar med andra myndigheter i förhållande till regionalt utvecklingsansvariga.

Myndigheterna fick också en särskild fråga om man samverkat med regionalt utvecklingsansvariga aktörer och/eller andra myndigheter inom ramen för EU-program. Frågan är relevant då medverkan från nationella sektorsmyndigheter i projekt ofta lyfts som en framgångsfaktor för att nå varaktiga effekter av insatserna.

7.1 Myndigheternas dialog med regionalt utvecklingsansvariga aktörer

Trots en tydlig skrivning i förordningen om regionalt tillväxtarbete om att medverka i det regionala tillväxtarbetet så är det endast ett fåtal av myndigheterna som för direkta regelbundna dialoger med regionalt utvecklingsansvariga aktörer i flera eller i samtliga län.

Kontinuerlig dialog med samtliga regionalt utvecklingsansvariga aktörer

De myndigheter som utifrån sin rapportering kan sägas ha en kontinuerlig dialog med regionalt utvecklingsansvariga aktörer i samtliga län är Post- och telestyrelsen och Trafikverket. Trafikverket är den myndighet som förefaller ha mest dialog då man har en löpande dialog på handläggare- och chefsnivå liksom med den regionala politiska nivån inom sina verksamhetsområden. Statens kulturråd och Svenska Filminstitutet för en kontinuerlig dialog med regionalt utvecklingsansvariga inom kultursamverkansmodellen, men har också fört dialog om tillväxtfrågor mer sporadiskt vid konferenser och seminarier.

Ett antal myndigheter³² uppger att de har dialog med regionalt utvecklingsansvariga i samtliga län men i varierande grad och mer sporadiskt utifrån uppdrag. Svenska ESF-rådet har främst löpande dialog med regionalt utvecklingsansvariga aktörer kopplat till rollen

---

³² Svenska ESF-rådet, Statens kulturråd, Svenska Filminstitutet, Boverket, Riksarkivet, Skogsstyrelsen, Energimyndigheten och Arbetsförmedlingen

som förvaltande myndighet för strukturfonden. Statens Kulturråd och Svenska Filminstitutet har en löpande dialog genom kultursamverkansmodellen.

Energimyndigheten deltar i arbetet med att stödja regionalt utvecklingsansvariga i arbetet med regionala handlingsplaner för att integrera och stärka klimat- och miljöperspektiven i det regionala tillväxtarbetet. Myndigheten är en av myndigheterna med uppdrag att stödja regionalt utvecklingsansvarigas arbete med miljödriven näringslivsutveckling i alla branscher och energifrågor. Myndigheten har också i uppdrag att i dialog med Boverket, Trafikverket, Länsstyrelserna och regionalt utvecklingsansvariga aktörer planera och genomföra insatser inom området hållbara transporter. Energimyndigheten har även i uppdrag att mellan 2018–2020 genomföra insatser för att främja det strategiska arbetet för energiomställning och minskad klimatpåverkan på lokal och regional nivå.

Dialog med vissa regionalt utvecklingsansvariga

Vinnova har en löpande dialog endast med de tre storstadslänen med hänvisning till *"att huvudparten av Vinnovas finansiering "landar" i dessa län"*. Sedan arbetar Vinnova via överenskommelse med Sveriges kommuner och landsting (SKL) med stärkt innovationsförmåga i offentlig verksamhet. Med hjälp av överenskommelsen och det faktum att Reglabs kansli ligger på Sveriges kommuner och landsting så är tanken att underlätta samverkan kring innovation i offentlig verksamhet.

Ett annat exempel är Boverket som har fördjupad dialog med vissa regioner kopplat till särskilda satsningar och uppdrag. Exempel på sådana satsningar de senaste åren har varit utvecklingsprojektet *Den attraktiva regionen* mellan 2013 och 2016 och regeringsuppdraget att i samverkan med Tillväxtverket genomföra ett program för stärkt lokalt och regionalt samspel mellan fysisk planering och näringslivsutveckling 2013–2015.

Ytterligare ett exempel är Riksantikvarieämbetet som driver regional utvecklingsamverkan med regionalt utvecklingsansvariga och Länsstyrelserna i Skåne, Västra Götaland och Västernorrland om civilsamhälle, medborgare och landskap. De rapporterar också att de deltar i regionala referensgrupper och anordnar konferenser tillsammans med regionalt utvecklingsansvariga aktörer.

Skogsstyrelsen lyfter att dialog med regional nivå tidigare fördes med länsstyrelserna men efterhand i varierande omfattning också med regionalt utvecklingsansvariga aktörer. Under åren har man fört dialog med ca 15 av 21 län (oklart om det gäller länsstyrelser och/eller regionalt utvecklingsansvariga) och man försöker öka sin medverkan i olika fora för att möta fler.

Dialog via andra aktörer

Havs- och vattenmyndigheten anger att dialog i de flesta fall inte förs direkt med regionalt utvecklingsansvariga aktörer utan med länsstyrelserna och att man är medveten om att då länsstyrelserna inte längre är regionalt utvecklingsansvarig så behöver myndigheten i revideringen av sin strategi se över sina arbetsformer så att de uppfyller lagstiftningen om medverkan i det regionala tillväxtarbetet. Jordbruksverket har dialog via länsstyrelserna med hänvisning till att regionalt utvecklingsansvariga aktörer inte har en konkret roll inom Landsbygdsprogrammet och Havs- och fiskeriprogrammet.

Sveriges geologiska undersökning uppger att man samverkar med olika intresseorganisationer i olika former. Kontakter håller på att etableras med regionalt utvecklingsansvariga.

Dialog inom nätverk/fora

Flera av myndigheterna lyfter ett antal nätverk och samverkansfora som bra ställen att träffa samtliga regionalt utvecklingsansvariga.³³ Här nämns särskilt samverkan inom Reglab, nätverket för Regional nationell dialog – forskning och innovation, inom regeringens analysnätverk, Kompetensförsörjningsdagarna och Sveriges kommuner och landstings olika nätverk.

Övrigt

Myndigheten för ungdoms- och civilsamhälle uppger att de delvis för dialog med regionalt utvecklingsansvariga, främst i frågor som rör ungdomspolitik.

7.2 Myndigheternas bidrag till en utvecklad samverkan och dialog med regionalt utvecklingsansvariga aktörer

Myndigheterna kan i varierande grad sägas ha bidragit till en utvecklad samverkan och dialog med regionalt utvecklingsansvariga aktörer. Med utvecklad samverkan menas här att man har initierat dialogytor med ett flertal regionalt utvecklingsansvariga aktörer i syfte att kunna anpassa sin verksamhet till regionala förutsättningar och behov.

Trafikverket urskiljer sig som den enda myndighet som kontinuerligt ser över samarbetsformerna med regionalt utvecklingsansvariga aktörer. Dels vid nya regionbildningar men också gällande kollektivtrafikfrågor och genom olika utvecklingsprojekt som "den

---

³³ Boverket, Naturvårdsverket, Skogsstyrelsen, Vinnova, Myndigheten för yrkeshögskolan

attraktiva regionen” med syfte att utveckla en samhällsplanering där transportsystemet bidrar till regional utveckling, social hållbarhet och miljöeffektiv rörlighet. Projektet har genomförts av Trafikverket i samverkan med bland andra Boverket, Sveriges kommuner och landsting och sex regionala aktörer.

Producerat kunskap med regionalt fokus

Boverket, Arbetsförmedlingen och Myndigheten för yrkeshögskolan har alla producerat någon form av kunskapsmaterial med regionalt fokus.

Boverket har tagit fram skriften *Regional fysisk planering i utveckling – fyra exempel*. Skriften syftar till att skapa en bild av hur långt regionerna kommit i utvecklingen av en regional fysisk planering och vilka utmaningar regionerna står inför. Skriften har använts för att fördjupa dialogen med regionerna kring dessa frågor. Boverket tillhandahåller även information om regional planering på PBL-kunskapsbank. Boverket har också tagit fram ett förslag till begreppsmodell för text och karta för kommunernas översiktsplaner. Modellen är tänkt att även kunna användas av regionerna för att på ett enhetligt sätt kunna redovisa det regionala sammanhanget. Modellen har testats av ett antal kommuner och regioner i nära samarbete med Boverket under två års tid.

Sveriges geologiska undersökning arbetar med regionbevakning via sina regionansvariga sedan 2017. De regionansvariga har också i uppdrag att utveckla samverkan med regionalt utvecklingsansvariga aktörer. På liknande sätt arbetar Arbetsförmedlingens analytiker på länsnivå med dialoger, analyser, statistik och bidrar med underlag till regionala företrädare.

Delat kunskap i nätverk, konferenser eller dialoger med koppling till regional tillväxt

Naturvårdsverket har bjudit in regionala aktörer, både länsstyrelser och regionalt utvecklingsansvariga aktörer till tre nationella konferenser om miljö, regional tillväxt och hållbar utveckling.

Post- och telestyrelsen arrangerar ett antal gånger per år möten med de regionala bredbandskoordinatorerna. Till mötena bjuds även marknadsaktörer och andra myndigheter in för att ha en dialog med bredbandskoordinatorerna. Myndigheten deltar också i regionala möten om bredbandsfrågor tillsammans med regionala och kommunala politiker.

Riksantikvarieämbetet har inom regeringsuppdraget om ett offensivt och angeläget kulturmiljöarbete deltagit i ett antal nationella och regionala sammankomster med civila samhället. Dessa sammankomster uppfattas ha bidragit till att flera regioner påbörjat arbete med att utveckla regionala strategier för kulturmiljöarbete. Riksantikvarieämbetet har också i samverkan med regionalt utvecklingsansvariga aktörer initierat insatser riktade till kommuner

för att skapa engagemang för kulturmiljöarbete. Denna samverkan planeras fortgå.

Statens kulturråd har genomfört dialogmöte med nationella myndigheter och tjänstemän, oklart inom vilka organisationer, inom regionalt tillväxtarbete och kulturområdet. Myndigheten har som ambition att utöka dialogen genom att om möjligt delta i andra myndigheters dialogmöten, till exempel via Tillväxtverket.

Svenska Filminstitutet lyfter att man för något år sedan genomförde en konferens, *Spela samman*, som riktade sig till politiker och tjänstemän inom både regional utveckling och kultur men att intresset att delta från regionalt utvecklingsansvariga var lågt.

Vinnova möter regionalt utvecklingsansvariga via de nätverk som myndigheten deltar i, bland annat Reglab och regeringens nätverk för forskning och innovation, eller inom ramen för de samverkansprogram och projekt som Vinnova hanterar.

Myndigheten för yrkeshögskolan har genom tidigare uppdrag i samband med uppbyggnaden av regionala kompetensplattformar etablerat kontaktyta mellan nationella myndigheter och regionalt utvecklingsansvariga aktörer. Myndigheten har efterföljande på eget initiativ bjudit in samtliga regionalt utvecklingsansvariga till dialog kring samverkan för att utveckla analyser om kompetensbehov.

Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällefrågor ordnar konferenser på olika teman (våldsförebyggande, hälsofrämjande, fritidsfrågor mm) där man utgår från en regional bild och regionala exempel. Ofta samarrangerar man och lyfter att detta är viktigt för att få ett regionalt samägarskap. I mån av resurser försöker myndigheten också att bidra med kunskap i regionala sammanhang genom att vara föredragshållare.

Deltagit i framtagande av regionala strategier

Naturvårdsverket uppger att man deltog tidigt i processen för de regionala utvecklingsplanerna men inte på vilket sätt och om det gäller samtliga län.

Skogsstyrelsen har tillsammans med regionalt utvecklingsansvariga och andra regionala aktörer medverkat i framtagandet av regionala skogsstrategi för Småland (Jönköping, Kronoberg och Kalmar). På motsvarande sätt har samverkan skett i pilotstudier för regionala skogsstrategier i Jämtland/Härjedalen och Västernorrland. För länen Västerbotten (regionalt utvecklingsansvarig aktör delaktig), Norrbotten och Värmland arbetar man med regionala skogsstrategier men har kommit olika långt. För de två sistnämnda länen finns en ambition att få med respektive regionalt utvecklingsansvarig aktör.

Energimyndigheten stödjer regionalt utvecklingsansvariga i arbetet med regionala handlingsplaner för att integrera och stärka klimat- och miljöperspektiven i det regionala tillväxtarbetet.

Övrigt

Naturvårdsverket har vid ett flertal tillfällen genomfört utbildningsinsatser om hållbarhetskriterier tillsammans med regionalt utvecklingsansvariga och Tillväxtverket. Naturvårdsverket har också tillsammans med Tillväxtverket haft flera uppdrag att i samverkan med pilotlän stärka och utveckla det regionala hållbarhetsarbetet.

Inga insatser i samverkan med de regionalt utvecklingsansvariga aktörerna

Flera myndigheter tycks inte göra insatser riktade direkt till regionalt utvecklingsansvariga aktörer. Havs- och vattenmyndigheten uppger till exempel att man främst har genomfört aktiviteter med koppling till regional tillväxt via andra aktörer som länsstyrelserna, Statens lantbruksuniversitet eller Jordbruksverket.

Riksarkivet lyfter att de regionala utvecklingsstrategierna saknar, med få undantag, direkta skrivningar och prioriteringar inom Riksarkivets särskilda kompetensområden. De flesta regioner har skrivningar om kulturarvet som resurs för regional tillväxt men då avses i princip uteslutande kulturmiljöer och besöksmål och inte de värden som arkiven representerar.

Jordbruksverket anger att myndigheten inför förberedelse av nuvarande strukturfondsperiod erbjöd sig att stödja regionerna i arbetet men att intresset från regionernas sida inte fanns. Svenska ESF-rådet har främst dialog med regionalt utvecklingsansvariga via strukturfondspartnerskapen och i samband med program- och projektgenomförandet.

7.3 Utveckling av myndigheternas samverkan med andra nationella myndigheter i förhållande till regionalt utvecklingsansvariga aktörer

Deltagande i nätverk med direkt koppling till regionalt tillväxtarbete

Ett flertal myndigheter deltar aktivt i olika nätverk med koppling till regionalt tillväxtarbete.³⁴ Naturvårdsverket beskriver hur man under ett antal år deltagit i olika myndighetsgemensamma uppdrag, dialoger och forum för att utveckla och stärka det regionala hållbarhetsarbetet.

---

³⁴ Boverket, Naturvårdsverket, Post- och telestyrelsen, Riksantikvarieämbetet, Trafikverket, Vinnova

Boverket, liksom Post- och telestyrelsen, Vinnova, Riksantikvarieämbetet och Trafikverket, nämner bland annat Reglab, tematiska myndighetgrupper inom t.ex. infrastrukturfrågor, analys, forskning och innovation och nätverk som drivs av Sveriges kommuner och landsting som t.ex. planerarnätverk.

Naturvårdsverket lyfter att samverkan med andra statliga myndigheter har intensifierats de senaste två till tre åren. Medverkan vid regeringens forum för hållbar regional tillväxt och attraktionskraft och nya gemensamma uppdrag tillsammans med regionalt utvecklingsansvariga aktörer har bidragit till ökningen.

Samverkan inom ramen för uppdrag med koppling till regionalt tillväxtarbete

Boverket, Skogsstyrelsen, Energimyndigheten och Post- och telestyrelsen nämner att man samverkar med andra myndigheter i specifika uppdrag med koppling till regionalt tillväxtarbete. Ett exempel på detta är projektet *Smarta städer* (2017) som Boverket drev med medel från Tillväxtverket. Inom projektet fördes dialog med ett antal myndigheter och regionala och kommunala företrädare om betydelsen av digitalisering och ny teknik för framtidens fysiska strukturer och översiktlig planering. I frågor om grundläggande betaltjänster har Post- och telestyrelsen en samverkan i första hand med länsstyrelserna som i sin tur har kontakt med regionalt utvecklingsansvariga men även samverkan med Tillväxtverket. I arbetet med bredbandsinfrastruktur har myndigheten en nära samverkan med Trafikverket.

Riksarkivet, samverkar sedan lång tid tillbaka med Statens kulturråd, Riksantikvarieämbetet och Svenska Filminstitutet i olika uppdrag som rör regionalt tillväxtarbete riktade till regionalt utvecklingsansvariga aktörer. Riksarkivet medverkade också i arbetet med framtagande av strukturfondsprogram och partnerskapsöverenskommelse för perioden 2014–2020.

Riksantikvarieämbetet har tillsammans med Jordbruksverket, Institutet för språk och fornminnen och Sametinget har uppdrag 2015–2018 att främja ett levande och dynamiskt kulturarv kopplat till regional matkultur.

Jordbruksverket samverkar främst med de andra förvaltningsmyndigheterna för ESI-fonderna: Tillväxtverket och Svenska ESF-rådet. Svenska ESF-rådet för kontinuerlig dialog med ett antal myndigheter som har uppdrag inom områden som är aktuella inom strukturfondsprogrammet. Bland annat Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, Skolverket, Myndigheten för yrkeshögskolan, Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällsfrågor och Migrationsverket.

Myndigheten för yrkeshögskolan samverkar med ett antal andra myndigheter när det gäller regeringsuppdrag där myndigheten varit

utpekad samverkanspart eller där de på eget initiativ bjudit in andra myndigheter.

Lite eller ingen samverkan med andra myndigheter kopplat till regional tillväxt

Havs- och vattenmyndigheten för en bred dialog med flera myndigheter (bland annat Energimyndigheten) inom frågor om statlig havsplanering. I denna dialog deltar ibland även några regionalt utvecklingsansvariga. Man har även samverkat med Jordbruksverket och andra myndigheter i framtagandet av en strategi för svenskt yrkesfiske.

Sveriges geologiska undersökning samverkar med ett flertal myndigheter men främst inom områdena geologisk information, materialförsörjning, grundvatten och mineraler, geoenergi med mera som får sägas ligga utanför den regionala tillväxtpolitiken.

Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällefrågor har inget kontinuerligt aktivt arbete med andra myndigheter i förhållande till regionalt utvecklingsansvariga.

7.4 Myndigheternas samverkan med regionalt utvecklingsansvariga aktörer och/eller med andra myndigheter inom ramen för EU-program

Deltar i beslutsgrupp

Boverket är med i Övervakningskommittén för ESPON-programmet. Naturvårdsverket är med i Övervakningskommittén för de regionala strukturfondsprogrammen (ERUF). Trafikverket är medlem av subkommittén för Östersjöprogrammet.

Medverkar i projekt tillsammans med regionalt utvecklingsansvariga och/eller andra myndigheter

Ett antal myndigheter medverkar i projekt. Havs- och vattenmyndigheten har deltagit i ett flertal EU-finansierade projekt tillsammans med andra myndigheter inom Copernices, Havs- och fiskeriprogrammet, inom ramen för EU:s strategi för Östersjöregionen och inom Interreg- programmen. Riksarkivet deltar i ett antal EU-projekt inom kultur- och besöksnärlingsområdet.

Riksantikvarieämbetet medverkar i "matuppdraget" som sker i samverkan med regionalt utvecklingsansvariga (oklart om det gäller alla eller några regionalt utvecklingsansvariga) och finansieras av Havs- och fiskeriprogrammet.

Skogsstyrelsen deltar både som lead partner och som partner i ett stort antal projekt. Sammantaget rör det sig om ett trettiotal projekt med en total omsättning på 500 miljoner kronor där Skogsstyrelsen budget ligger på ca 140 miljoner kronor. Tyngdpunkten ligger på

miljöprojekt inom Interreg, inom ramen för Östersjöstrategin och inom LIFE-programmet.

Statens kulturråd driver inga egna EU-projekt men är medfinansiär i några (oklart vilka). Myndigheten lyfter att det är svårt att medfinansiera projekt utifrån myndighetens bidragsförordningar och EU-programmens ramverk.

Trafikverket deltar i ett antal EU-projekt där vissa har regional anknytning (oklart vilka program).

Sveriges geologiska undersökning deltar i ett antal samverkansprojekt bland annat inom Interreg, t.ex. Geologiskt arv i inre Skandinavien. Myndigheten deltar också i EU-projekt för hållbar mineraldäning.

Myndigheten för yrkeshögskolan har ingen samverkan med regionalt utvecklingsansvariga inom ramen för något EU-program men medverkar i en ESF-finansierad förstudie som drivs av Arbetsförmedlingen för att synliggöra kompetenser i matchningen. Myndigheten för yrkeshögskolan driver också ett nationellt ESF-projekt för att utveckla branschvalideringsmodellen.

Stöd i program- och projektgenomförande

Boverket deltar i ESPON-nätverket och informerar om projektutlysningar gentemot svenska aktörer.

Post- och telestyrelsen är expertmyndighet inom området elektroniska kommunikationer och bredbandsutbyggnad och bistår Tillväxtverket, Jordbruksverket och andra myndigheter som rör strukturfonderna.

Riksantikvarieämbetet har uppdrag att i samverkan med Statens kulturråd och Svenska Filminstitutet redovisa antalet svenska projekt med kulturanknytning som beviljas stöd inom EU:s strukturfondsprogram.

Vinnova är nationell kontaktpunkt för Horisont 2020.

Arbetsförmedlingen har bland annat bidragit med arbetsmarknadsanalyser inom ramen för ESF-projekt.

Svenska ESF-rådet, Tillväxtverket och Jordbruksverket är förvaltande myndighet för programmen inom de Europeiska struktur- och investeringsfonderna i Sverige.

Ingen samverkan inom ramen för EU-program

Jordbruksverket säger att man inte har samverkat med regionalt utvecklingsansvariga aktörer inom ramarna för EU-program. Däremot sker en kontinuerlig dialog med länsstyrelserna samt Tillväxtverket i genomförande av de EU-program som myndigheten ansvarar för.

Stiftelsen Svenska Filminstitutet anger att man inte samverkar inom ramen för EU-program.

7.5 Myndigheternas planerade insatser för att stärka sin medverkan i det regionala tillväxtarbetet

Revidering av intern strategi

Flera av de svarande myndigheterna planerar för en revidering av sina strategier för regional utveckling (se även avsnitt 6.3).³⁵ Bland annat gäller det Havs- och vattenmyndigheten, Naturvårdsverket och Skogsstyrelsen.

Närmare samverkan med regionalt utvecklingsansvariga

Ett flertal myndigheter säger att de ska utveckla en närmare samverkan med regionalt utvecklingsansvariga aktörer.³⁶ Till exempel kan det, som för Boverkets del, handla om att i dialog med andra myndigheter förbereda inför en ny politik för regional fysisk planering. Boverket uppger att man kommer att fortsätta arbeta i första hand i samverkan med Trafikverket, Tillväxtverket och SKL om behovet och förutsättningarna att utarbeta regional fysisk planering.

Post- och telestyrelsen kommer under året att arbeta med de regionala bredbandskoordinatorerna för en kompetenshöjning inom nationella, regionala och kommunala aktörers roller och processer som påverkar bredbandstillgång och regional utveckling. Tillväxtverket deltog vid bredbandskoordinatorernas möte i maj 2018 för att informera om styrning och processer för regional tillväxt och myndighetens arbete inom området.

Skogsstyrelsen har ambitionen att medverka i framtagandet av kommande regionala utvecklingsstrategier samt regionala och interregionala EU-program. Medverkan i framtagandet av regionala skogsstrategier är ytterligare ett sätt att medverka i regionalt utvecklingsarbete och bygga nätverk med regionalt utvecklingsansvariga organisationer, skogsbruket och andra regionala aktörer.

Trafikverket och Arbetsförmedlingen kommer främst att utveckla befintliga processer. Bland annat pågår ett internt projekt, *Samhällsutveckling i Trafikverket*, för att utveckla arbetssätt för samverkan i samhällsplaneringens tidiga skeden.

Statens kulturråd vill gärna fortsätta samarbetet med Tillväxtverket och gemensamt anordna möten, seminarium eller konferenser på

---

³⁵ Havs- och vattenmyndigheten, Naturvårdsverket, Riksarkivet, Skogsstyrelsen, Post- och telestyrelsen, Sveriges geologiska undersökning, Riksantikvarieämbetet, Energimyndigheten, Statens Kulturråd och Svenska Filminstitutet

³⁶ Post- och telestyrelsen, Skogsstyrelsen, Trafikverket, Arbetsförmedlingen, Statens kulturråd, Svenska filminstitutet, Boverket

temat regionalt tillväxtarbete. Myndigheten vill också gärna samverka med andra myndigheter i strategiska regiondialoger.

Svenska filminstitutet har planer på att tillsammans med de regionala kulturcheferna och filmverksamheterna koppla filmfrågorna till tillväxt och regional utveckling, nationellt och/eller regionalt.

Utveckla samverkan med andra myndigheter

Riksantikvarieämbetet har i uppdrag att stödja och följa upp tio myndigheter i deras genomförande av uppdrag att ta fram och genomföra vägledande strategier för sitt kulturmiljöarbete. Riksantikvarieämbetet ska också under 2018 tillsammans med Tillväxtverket utveckla metoder för hållbar besöksmålsutveckling av världsarven i Sverige.

Utveckla och tillgängliggöra kunskap

Sveriges geologiska undersökning anger att en genomgång av de regionala utvecklingsstrategierna kommer att göras under 2018.

Riksarkivet kommer att synliggöra och utveckla arkivens användbarhet som en resurs för regional tillväxt och gör det möjligt för olika aktörer att vidareförädla och utveckla nya innovativa tjänster bland annat genom fri tillgång till den nätbaserade informationen.

Anpassning av organisation

Energimyndigheten har anpassat sin organisation för att mer effektivt arbeta med den regionala nivån.

Sveriges geologiska undersökning kommer att arbeta med regionbevakning uppdelat på Södra, Västra och Mellansverige med utsedda ansvariga som bland annat ska bevaka regionernas utveckling och tillväxt och förmedla informationen till myndighetens ledning. Utökad bevakning till norra Sverige planeras under året.

Åska medel

Myndigheten för yrkeshögskolan har som enda myndighet i budgetunderlag för 2019–2021 äskat medel för att stärka myndighetens medverkan i det regionala tillväxtarbetet. Myndigheten vill stärka kontakter med regionalt utvecklingsansvariga både på tjänstemannanivå och politisk nivå samt med andra relevanta regionala aktörer inom myndighetens verksamhetsområde. Man vill också stärka samordningen med andra nationella myndigheter för att kunna bidra mer effektivt till det regionala kompetensförsörjningsarbetet.

Inga nya insatser planerade

Vinnova Jordbruksverket och Svenska ESF-rådet uppger att myndigheten inte planerar några nya insatser utan fortsätter med det arbetssätt man redan upparbetat. Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällefrågor uppger att myndighetens resurser är begränsade på grund av intern omorganisering.

7.6 Behov av stöd från Tillväxtverket i arbetet med insatser för det regionala tillväxtarbetet

Myndigheterna har många förslag på hur Tillväxtverket inom sitt uppdrag skulle kunna stödja deras arbete med insatser för det regionala tillväxtarbetet. Flera av förslagen handlar om att samla och dela kunskap om regionala behov och förutsättningar. Andra förslag rör att skapa olika former för dialogtytor.

Samla och dela kunskap om regionala förutsättningar

Naturvårdsverket lyfter tanken att Tillväxtverket skulle kunna involvera andra myndigheter när det gäller att följa och utvärdera det regionala tillväxtarbetet. På detta sätt skulle myndigheterna kunna påverka frågeställningar och indikatorer och det skulle minska behovet av att myndigheterna gör egna utvärderingar och ge en samlad bild av området.

Post- och telestyrelsen anger att Tillväxtverket skulle kunna stödja myndigheterna med kunskap om styrning och processer inom regional tillväxt, till exempel i arbetet med de regionala bredbandskoordinatorerna, näringslivs- och landsbygdsutveckling.

Några myndigheter ser att Tillväxtverket kan bidra med kunskapshöjande insatser på plats hos myndigheterna för att diskutera hur myndigheterna kan stärka sin medverkan i det regionala tillväxtarbetet. Detta gäller Riksarkivet, Skogsstyrelsen och Jordbruksverket och Arbetsförmedlingen, Myndigheten för yrkeshögskolan.

Riksantikvarieämbetet och Trafikverket ser möjligheter i att utveckla samverkan mellan myndigheterna (inte bara Tillväxtverket) och regionalt utvecklingsansvariga genom att t.ex. ta fram relevant statistik kopplat till respektive verksamhetsområden.

Några myndigheter³⁷ ser också att Tillväxtverket skulle fungera som kontaktförmedlare till de regionalt utvecklingsansvariga aktörerna.

Skapa dialogtytor

Havs- och vattenmyndigheten, Sveriges geologiska undersökning, Skogsstyrelsen, Myndigheten för yrkeshögskolan, Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällefrågor och Svenska ESF-rådet ser gärna att Tillväxtverket tar initiativ till att organisera samverkansmöten mellan myndigheter och regionalt utvecklingsansvariga aktörer inom närliggande sakområden. Man lyfter särskilt att de speeddatingmöten mellan myndigheter och regionalt utvecklingsansvariga aktörer som arrangerades i samband med förberedelsen av innevarande programperiod skulle kunna upprepas med hänsyn till att ansvaret för

---

³⁷ Post- och telestyrelsen, Riksarkivet, Svenska filminstitutet, Sveriges geologiska undersökning

regionala utvecklingsfrågor förflyttas från länsstyrelserna till regionerna. Havs- och vattenmyndigheten ser också gärna att Tillväxtverket organiserar ett nätverksmöte med regioner för att diskutera tillväxtfrågor kopplade till hav och vatten.

Naturvårdsverket går steget längre och menar att Tillväxtverket skulle kunna ta fram en modell för hur strategisk samverkan mellan myndigheter och regionalt utvecklingsansvariga aktörer skulle kunna fungera. Man lyfter även tanken att om myndigheterna har en bättre dialog så skulle man kunna företräda varandra i vissa frågor.

Samverkan kopplat till EU-program

Trafikverket lyfter att Tillväxtverket skulle kunna ha en roll med stöd och information i EU-frågor. Skogsstyrelsen ser gärna att Tillväxtverket ser till att fler myndigheter samverkan i planeringen inför kommande strukturfondsperiod.

Bra stöd finns

Boverket, Energimyndigheten, Vinnova och Statens kulturråd upplever att dialog och samverkan med Tillväxtverket fungera bra idag. Dialogen mellan myndigheterna är god, kontinuerlig och fokuserad på områden där myndigheternas uppdrag möter varandra. Myndigheterna samarrangerar också aktiviteter för att effektivt nå den regionala målgruppen.

7.7 Medskick gällande myndigheternas medverkan i det regionala tillväxtarbetet

Behov av förtydligande om myndighetens roll i det regionala tillväxtarbetet

Riksarkivet, Svenska Filminstitutet, Myndigheten för yrkeshögskolan och Myndigheten för Ungdoms- och CIVILSAMHÄLLESFRÅGOR uttrycker alla medskick som rör sig om oklarheter kring myndigheternas roll i det regionala tillväxtarbetet och deras respektive sakfrågors roll inom regional tillväxt.

Riksarkivet skriver att *"För vissa framstår inte kulturarvet och en kulturarvsmyndighet som en naturlig samarbetspartner gällande frågor om regional tillväxt och utveckling. Det innebär att det ibland varit svårt för Riksarkivet att hitta rätt vägar för att nå fram med inspel och budskap."*

Svenska Filminstitutet beskriver att de önskar fler och utvecklade kontaktytor mellan kulturpolitik och tillväxtpolitik.

Myndigheten för yrkeshögskolan skriver att det finns en otydlighet i författningarna som styr myndigheternas medverkan i det regionala tillväxtarbetet vad gäller skrivelsen om att myndigheter som bedriver verksamhet i länet ska beakta regionala utvecklingsstrategier. Myndigheten för yrkeshögskolan har tolkat det som att de inte

omfattas då de inte bedriver regional verksamhet. De menar vidare att det kan leda till förvirring om nationella myndigheters roll och de förväntningar som finns på dem. Myndigheten för yrkeshögskolan lyfter också att det är viktigt att myndigheter blir inblandade i ett tidigt skede när de förväntas delta och bidra i olika uppdrag.

Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällsfrågor skriver att de *"skulle uppskatta input kring relevanta samarbeten där vi skulle kunna ingå för att utifrån våra prioriteringar påverka den regionala utvecklingen"*.

Utveckling av samverkan och dialog med de regionalt utvecklingsansvariga aktörerna

Riksarkivet och Jordbruksverket uttrycker ett behov av utvecklad dialog med de regionalt utvecklingsansvariga aktörerna samt i vissa fall också ett tydligare intresse från de regionalt utvecklingsansvariga aktörerna för myndighetens sakfrågor.

Jordbruksverket, som i tidigare svar uttryckt att det varit svårt att få gehör för sina frågor hos de regionalt utvecklingsansvariga aktörerna, skriver att *"Vi kan behöva samverka med regionalt utvecklingsansvariga aktörer för att klara vårt uppdrag. De regionala aktörerna behöver också, i varierande grad, inkludera "våra" frågor och samverka med oss för att nå sina mål."*

Riksarkivet skriver att de *"efterlyser forum för samverkan där kulturens och kulturarvets betydelse för andra samhällsområden kan belysas på olika sätt och i synnerhet i de regioner där ansvaret för den regionala utvecklingsplanen och för den regionala kulturplanen ligger hos olika aktörer"*

Skogsstyrelsen uttrycker att myndighetens medverkan i det regionala tillväxtarbeten gett flera mervärden i form av bland annat bättre resultat och ökade effekter inom hållbar regional utveckling, ökade kontakter och samverkan med nationella regionala och interregionala kontakter samt kompetensutveckling både inom myndigheten och för skogsnäringen. Samtidigt uttrycker Skogsstyrelsen att de idag har varierande och i flera fall bristande kontakter med de regionalt utvecklingsansvariga aktörerna. Skogsstyrelsen ser ett utvecklingsbehov av dessa kontakter och ser gärna att myndigheten i större grad bjuds in till regionala möten och konferenser. Skogsstyrelsen beskriver vidare att de kan fungera som en remissinstans i framtagande av regionala utvecklingsstrategier och att myndigheten i tidigt skede kan delta i framtagande av regionala och interregionala EU-program.

Ökad samordning och gemensamma målbilder

Post- och telestyrelsen beskriver att prioriteringen av bredbandsfrågor i det regionala tillväxtarbetet påverkas av att bredband inte är en del av det lagstiftade ansvaret för regional utveckling. I det sammanhanget är den nya förordningen för regionalt

tillväxtarbete, som lyfter frågan för beaktande, välkommen. Vidare får frågan olika genomslag på regional nivå beroende på om den pekats ut och ges legitimitet i de regionala utvecklingsstrategierna, i de län frågan integrerats i de regionala utvecklingsstrategierna löper det strategiska arbetet med bredbandsfrågor smidigare. Post- och telestyrelsen beskriver vidare att arbetet med strategiska bredbandsfrågor också påverkas av regionbildningarna.

Naturvårdsverket gör medskicket att de *"ser ett fortsatt behov av att tillsammans med andra nationella myndigheter, länsstyrelserna och regionala aktörer främja användningen av strategisk miljökunskap direkt kopplad till aktuella frågeställningar i det regionala tillväxtarbetet. Naturvårdsverket ser ett behov av att utveckla samverkan så att den samlade miljökompetensen tillvaratas bättre i det regionala arbetet och att miljöperspektivet kommer med i tidiga skeden i förankrings-, planerings och beslutsprocesser."* I det arbetet ser Naturvårdsverket behov av att ta fram gemensamma och konkreta målbilder som kan vägleda beslut av program, mål och projekt.

Arbetsförmedlingen lyfter att det inom det regionala tillväxtarbetet finns många olika aktörer involverade samt att det finns stora regionala variationer. Myndigheten efterfrågar en bättre samordning och lyfter att i det arbetet har Tillväxtverket en betydande roll som koordinerande myndighet. *"Många olika aktörer med snarlika uppdrag gör att uppdraget kring kompetensförsörjningen kan upplevas rörigt. Ett exempel är fora för kontakter med branscher och näringsliv där branscher och näringsliv har svårt att möta de enskilda behoven hos samtliga aktörer. En större regional samordning skulle underlätta dessa kontakter"*

Ökat systemperspektiv och ett bredare utvecklingsperspektiv i det regionala tillväxtarbetet

Trafikverket gör medskicket att det är viktigt att ha ett systemperspektiv i det regionala tillväxtarbetet och i myndigheternas medverkan, de skriver att *"medverkan i det regionala tillväxtarbetet är både viktigt och naturligt, vill framförallt lyfta kopplingen mellan samhällsplanering, bostadsbyggande och infrastruktur där planeringen bör ta ett samlat grepp och initieras i tidigt skede"*. Trafikverket ser vidare att deras medverkan kan utvecklas vad gäller framtagande av underlag till de regionalt utvecklingsansvariga samt att myndighetens bidrag kan breddas utöver infrastruktur och transporter till att också inkludera områden som stadsutveckling, landsbygdsutveckling, digitalisering och service.

Statens kulturråd gör medskicket att regional utveckling bör ses utifrån ett bredare perspektiv än tillväxtperspektivet. Statens Kulturråd skriver att *"Vi vill också peka på att trots att den regionala tillväxtpolitiken beskrivs som just tvärssektoriell finns det i praktiken risk för att arbetet ses ur ett allt för smalt tillväxtperspektiv, istället för att omfatta de utvecklingsperspektiv som samverkar."* Vidare beskriver Statens kulturråd att medel till regional kulturverksamhet som bidrar

till regional utveckling inte synliggörs i uppföljningen av det regionala tillväxtarbetet då de inte medfinansierar regionala tillväxtmedel och EU- medel. Statens kulturråd skriver att *"det statliga stödet till regional kulturverksamhet inom Kultursamverkansmodellen, liksom de övriga medel Statens kulturråd förfogar över för lokal och regional utveckling av konst- och kulturlivet, bidrar till att uppfylla både de kulturpolitiska målen, men bidrar även till att uppfylla de övergripande målen för det regionala tillväxtarbetet: Utvecklingskraft i alla delar av landet med stärkt lokal och regional konkurrenskraft"*.

Övriga medskick

Sverige geologiska undersökning gör medskick om att det finns outnyttjade grundvatten- och gruvnärlingsresurser som i framtiden kan bidra till regional utveckling. Riksantikvarieämbetet skriver att de ser positivt på en samlad politik för hållbar turism och växande besöksnäring där kulturarvet har en central position.

Energimyndigheten lyfter ett konkret exempel på samarbete i det regionala tillväxtarbetet i form av projektet ElectiCity som resulterade i en helt elektrisk busslinje i Göteborg samt att de ser fram mot att vara en samarbetspart i europeiska regionalfondsprogrammet i kommande programperiod.

Havs- och vattenmyndigheten vill göra medskicket att de har en väletablerad kontakt med länsstyrelserna i regionala frågor och de även fortsatt ser dem som en effektiv kontaktväg för att fånga upp frågor med relevans för myndigheten. De lyfter vidare att det är önskvärt att länsstyrelsernas roll som kontaktförmedlare gentemot de regionalt utvecklingsansvariga aktörerna klargörs.

Post -och telestyrelsen gör också medskicket att återrapporteringen innebär dubbelarbete då insatserna inom det regionala tillväxtarbetet redan sammanställs i flera olika rapporter inom myndighetens områden.

Vinnova, Svenska ESF-rådet och Boverket gör inga medskick.

8 Myndigheternas rapportering - Genomförande av myndigheternas strategier för medverkan i det regionala tillväxtarbetet

13 myndigheter fick 2014 i uppdrag att utarbeta långsiktiga strategier för medverkan i det regionala tillväxtarbetet och EU:s sammanhållningspolitik.³⁸ Syftet är att främja flernivåsamverkan och stärka och effektivisera det regionala tillväxtarbetet. Ytterligare en myndighet, Sveriges geologiska undersökning, valde att ta fram en intern strategi för myndighetens medverkan i det regionala tillväxtarbetet.

Tillväxtverket fick genom samma regeringsuppdrag i uppdrag att stödja de övriga myndigheterna i utarbetande och genomförande av strategierna.

De 14 myndigheterna fick i anvisningarna från Tillväxtverket frågor om hur strategin används, om strategins relevans, vilka insatser som genomförts och planeras samt vilka framgångsfaktorer eller utvecklingsbehov som myndigheterna ser i genomförandet av sina respektive strategier.

8.1 Strategins förankring i myndigheten

Antagen av generaldirektör

Samtliga myndigheter bortsett från Havs- och vattenmyndigheten uppger att deras strategi är antagen av myndighetens generaldirektör och majoriteten av dessa beskriver också att strategin är förankrad på ledningsnivå och fungerar som ett styrdokument inom myndigheten.

Antagen på avdelningsnivå

Havs- och vattenmyndigheten uppger att myndighetens strategi antagits på avdelningschefs-nivå samt att strategin nämns i myndighetens verksamhetsstrategi.

---

³⁸ Uppdrag att ta fram långsiktiga strategier för myndigheternas medverkan i det regionala tillväxtarbetet under perioden 2014–2020 N2014/2501/RT

8.2 Strategins status som styrdokument inom myndigheten

Strategin fungerar som underlag för myndigheternas verksamhetsplanering

Tre myndigheter³⁹ beskriver att deras strategier för myndighetens medverkan i det regionala tillväxtarbetet fungerar som underlag för myndighetens verksamhetsplanering.

Strategin fungerar som underlag för planering av insatser

Fyra myndigheter uppger att strategierna fungerar som underlag för specifika insatser med bäring på regional tillväxt.⁴⁰ Bland dessa beskrivs strategin framförallt vara känd för- och användas av de tjänstemän som arbetar med områden som tydligt tangerar regional tillväxt.

Strategin utvärderas mot uppställda mål i myndighetens årsredovisning

Jordbruksverket uppger att myndighetens strategi för medverkan i det regionala tillväxtarbetet årligen utvärderas mot uppställda mål i myndighetens årsredovisningar. Samtidigt lyfter Jordbruksverket att de tagit fram en, för regionala behov och regionala tillväxtfrågors framväxt, formbar strategi vilket gör att det finns en risk att verksamhetens koppling till det regionala tillväxtarbetet eventuellt faller mellan stolarna samt att strategin inte används eller återkopplas i någon större utsträckning.

Strategin används inte i någon större utsträckning

Havs- och vattenmyndigheten uppger att strategin i sin utformning är verksamhetsnära men att den inte används som ett styrande dokument i någon större utsträckning. Myndigheten planerar att se över hur deras verksamhet kan bidra till det regionala tillväxtarbetet genom att uppdatera strategin. Vinnova uppger att strategins status som styrdokument inom myndigheten är relativt låg.

Övriga svar

Naturvårdsverket uppger att strategin, i likhet med andra styrdokument, finns tillgänglig på myndighetens intranät.

Riksarkivet uppger att strategin är ett styrdokument som antagits av myndighetens generaldirektör.

Svenska filminstitutet uppger att strategin har samma status som andra liknande styrdokument inom myndigheten.

---

³⁹ Boverket, Riksantikvarieämbetet och Sveriges geologiska undersökning.

⁴⁰ Post- och telestyrelsen, Skogsstyrelsen, Statens kulturråd och Trafikverket.

Energimyndigheten hänvisar till tidigare svar om genomförda aktiviteter med koppling till regional tillväxt.

8.3 Strategins relevans

Relevanta strategier där nya uppdrag och starkare kopplingar till regional tillväxt aktualiserar behov av revidering

Sju myndigheter svarar att de anser att deras strategier är relevanta.⁴¹ fyra av dem beskriver dock att de ser ett behov av att revidera sina strategier.⁴² Post- och telestyrelsen och Naturvårdsverket beskriver att myndigheten sedan framtagandet av strategin fått förändrade uppdrag kopplade till regional tillväxt och gentemot de regionalt utvecklingsansvariga aktörerna vilket väckt behovet av en revidering av strategin. Skogsstyrelsen som upprättade sin strategi redan 2009 har sedan dess reviderat strategin två gånger och uppger att de ser ett behov av att återigen revidera sin strategi i samband med införandet av den nya programperioden 2021–2027.

Jordbruksverket svarar att deras interna strategi för regionalt tillväxtarbete idag är mer relevant än någonsin kopplat till en ny och bredare landsbygdspolitik med flernivåsamverkan på lokal och regional nivå. De beskriver dock att strategin har en något passiv hållning och riskerar att vara inaktuell i den dagliga verksamheten. De ser vidare ett behov av att revidera strategin och samtidigt också ta fram en handlingsplan i syfte att vägleda Jordbruksverkets verksamhet in i ett starkare och mer positionerat engagemang inom regionala tillväxtfrågor.

Mindre relevanta strategier i behov av revidering som följd av ny förordning för regionalt tillväxtarbete

Fyra myndigheter svarar att deras strategier är i behov av revidering för att vara relevanta.⁴³ Riksantikvarieämbetet uppger att det finns ett behov av att revidera strategin för att den i högre grad ska harmoniera med den nationella strategin för hållbar regional tillväxt och attraktionskraftdels och med den nya förordningen för regionalt tillväxtarbete.

Havs- och vattenmyndigheten uppger att strategin är i behov av revidering genom vilken de ser en möjlighet att tydliggöra

---

⁴¹ Boverket, Naturvårdsverket, Post- och telestyrelsen, Riksarkivet, Skogsstyrelsen, Trafikverket, Sveriges geologiska undersökning.

⁴² Riksarkivet, Skogsstyrelsen, Post- och telestyrelsen, Sveriges geologiska undersökning

⁴³ Riksantikvarieämbetet, Energimyndigheten, Statens kulturråd, Svenska Filminstitutet

myndighetens roll i det regionala tillväxtarbetet, till exempel inom verksamhetsområdet blå ekonomi. I revideringen ser Havs- och vattenmyndigheten också ett behov av att se över arbetsformer och kontaktytor till de regionalt utvecklingsansvariga då länsstyrelserna inte längre har det regionala utvecklingsansvaret.

Delvis relevant strategi utan konkreta planer för revidering

Vinnova uppger att deras strategi delvis är relevant. De beskriver att behovet av revision av den interna strategin möjligen ökat då myndigheten i dag i högre utsträckning än tidigare adresserar regionala aktörer i program och insatser.

8.4 Genomförda konkreta insatser kopplat till strategin

De vanligaste insatser som myndigheterna uppgett att de genomfört utifrån sina interna strategier är att ta fram kunskapsunderlag inom deras verksamhetsområden med bäring på regional tillväxt och utveckling. En annan vanlig typ av insats som beskrivs är att de deltagit i nätverk och dialoger kring regional tillväxt eller att de själva anordnat konferenser och dialoger i syfte att diskutera regional tillväxt utifrån deras egna verksamhetsområden.

Kunskapsunderlag och kunskapsspridning

Sex myndigheter beskriver att de genomfört insatser som producerat kunskapsmaterial inom deras respektive verksamhetsområden men med bäring på regional tillväxt.⁴⁴ Till exempel uppger Riksantikvarieämbetet att de i anslutning till publicering av rapporter och utvärderingar genomfört informationsinsatser för att sprida kunskap om kulturmiljöarbetets effekter för regionala tillväxt och landsbygdsutveckling. Bl.a. rapporten "Räkna med kulturarvet" som beskriver kulturarvets ekonomiska värde, miljömässiga bidrag och social betydelse för en hållbar samhällsutveckling.

Konferenser om regional tillväxt kopplat till myndigheternas verksamhetsområden

Fem myndigheter uppger att de planerat och genomfört konferenser inom deras verksamhetsområden kopplat till regional tillväxt och till vilka de regionalt utvecklingsansvariga aktörerna varit inbjudna.⁴⁵ Till exempel beskriver Boverket att de under hösten 2017 arrangerat tre så kallade "framtidswerkstäder" som riktade sig till kommuner, regionalt utvecklingsansvariga, forskare, näringslivsaktörer samt

---

⁴⁴ Boverket, Post- och telestyrelsen, Riksarkivet, Riksantikvarieämbetet, Energimyndigheten, Jordbruksverket

⁴⁵ Boverket, Naturvårdsverket, Post- och telestyrelsen, Statens kulturråd, Svenska Filminstitutet

nationella myndigheter och organisationer. Post- och telestyrelsen har arrangerat Bredbandsforum för samverkan i genomförandet av bredbandsstrategin. Svenska Filminstitutet beskriver att de i februari 2016 arrangerade en konferens, Filmpolitiken i regionerna och filmen i samhället, i Göteborg. Målgruppen var politiker och tjänstemän inom regional utveckling och kultur. Statens Kulturråd beskriver att de bland annat under 2016 anordnade ett internationellt idékonvent tillsammans med Tillväxtverket och Region Skåne för att belysa kulturen och kreativa näringars roll för social, hållbar och miljömässig samhällsutveckling.

Deltagande i nätverk och dialoger kopplade till regional tillväxt

Naturvårdsverket och Post- och telestyrelsen uppger att de deltagit i nätverk som Näringsdepartementets analysgrupp samt deltagit i Forum för regional tillväxt och attraktionskraft. Vinnova uppger att de fortsätter att ha dialog med regionerna på de plattformar som anges, bl.a. Reglab och RND-nätverket.

Inga insatser utöver myndighetens kärnverksamhet

Jordbruksverket och Havs- och vattenmyndigheten uppger att deras strategier är verksamhetsnära och på en övergripande nivå. Insatserna som beskrivs rör den egna löpande kärnverksamheten.

Övriga insatser

Skogsstyrelsen uppger att de haft ett omfattande projektsamarbete och grundläggande strategisk samverkan rörande regional utveckling och tillväxt och hänvisar till de insatser som beskrivs under genomförda aktiviteter i tidigare frågor.

Sveriges geologiska undersökning beskriver att de inrättat, regionbevakning, att fler anställningar görs på regionkontoren samt att de startat infrastrukturprojekt i samarbete med Trafikverket.

Energimyndigheten lyfter att de genomfört insatser kopplade till sin interna strategi genom sin roll i genomförandet av det nationella regionalfondsprogrammet.

Trafikverket uppger att det inte finns en handlingsplan kopplad till strategin men att de arbetar i enlighet med strategin vad gäller kontakt med kommuner, planupprättare på regionerna samt med regionala kollektivtrafikhuvudmän. Arbetet med att förvalta och utveckla resultatet av projektet attraktiva regionen beskrivs också drivas i enlighet med strategin.

8.5 Strategins genomförande

Samtliga myndigheter uppger att genomförandet följer deras respektive strategi. Några lyfter att de fått nya eller ändrade uppdrag eller att vissa planerade insatser inte längre är aktuella vilket gör att strategin behöver revideras.⁴⁶

8.6 Förväntade resultat men med utmaningar

Samtliga myndigheter svarar att resultaten blivit de förväntade, men flera uppger vissa utmaningar, för det första kopplat till roller och mandat, för det andra till att de har svårigheter att få till en dialog med de regionalt utvecklingsansvariga aktörerna och för det tredje till att det är en utmaning att se och följa resultat i ett tvärsektoriellt område.

Utmaningar kring samverkan och dialog med de regionala utvecklingsansvariga aktörerna

Riksarkivet, Jordbruksverket och Svenska Filminstitutet beskriver alla vissa svårigheter i kontakten och dialogen med de regionalt utvecklingsansvariga och uttrycker att det ibland kan finnas ett lågt intresse från de regionalt utvecklingsansvariga för frågorna och för dialog med myndigheterna inom dessa myndigheters verksamhetsområden. Svenska Filminstitutet skriver att *"det är svårt att nå utanför den kulturpolitiska sfären, men i regionerna, där kultur är organiserade som en del av regional utveckling, verkar kopplingarna blivit starkare vilket på sikt kan förändra situationen"*.

Skogsstyrelsen beskriver att resultaten blivit de förväntade men att *"Vad som bör vidareutvecklas är kontakter och nätverkande med regionalt utvecklingsansvariga organisationer samt skogsnäringen, ur ett regionalt tillväxtperspektiv. Här kan medverkan i arbetet inför den nya programperioden 2021–2027 samt det nationella skogsprogrammet och de regionala skogsstrategierna, vara en bidragande del."*

Utmaningar i att verka inom ett tvärsektoriellt område

Naturvårdsverket och Riksantikvarieämbetet uttrycker att det är en utmaning att uttala sig om effekter av genomförda insatser då de riktar sig till flera olika aktörer inom ett tvärsektoriellt område.

Naturvårdsverket skriver att *"Det tar lång tid att genomföra en sådan genomgripande förändring eftersom det handlar om nya aktörer och en ny styrningslogik (decentraliserad) som går på tvärs genom hela organisationen och samhället och som ställer stora krav på horisontell och vertikal samverkan."*

Utmaning att se myndighetens roll i det regionala tillväxtarbetet

---

⁴⁶ Post- och telestyrelsen, Riksarkivet, Riksantikvarieämbetet, Stiftelsen Svenska Filminstitutet, Sveriges geologiska undersökning

Havs- och vattenmyndigheten beskriver att strategin följer myndighetens verksamhetsområden men att det är svårt att göra en bedömning mot de regionalpolitiska målen då myndighetens verksamhetsområden inte nämns i större utsträckning.

8.7 Särskilda framgångsfaktorer eller utvecklingsbehov

Myndigheterna framför ett flertal inspel om utvecklingsområden och framgångsfaktorer som de identifierat för sin medverkan i det regionala tillväxtarbetet.

Samverkan med- och en efterfrågan från de regionalt utvecklingsansvariga aktörerna

Fyra myndigheter lyfter att det är en viktig förutsättning för myndigheternas medverkan inom sina olika verksamhetsområden att det finns ett intresse och engagemang hos de regionalt tillväxtansvariga för frågorna.⁴⁷ Riksarkivet beskriver till exempel att *”Regioner som är intresserade av kulturarv som framgångsfaktor och en kulturarvsmyndighet som partner för regional utveckling har varit lättare att nå än andra som inte ser samma möjligheter i ett samarbete.”* Även Riksantikvarieämbetet lyfter vikten av att det finns ett regionalt ägarskap för frågorna och beskriver att myndigheten ser ett behov av en fördjupad dialog på strategisk nivå med de regionalt utvecklingsansvariga för att ytterligare medvetandegöra kulturmiljöarbetet effekter och bidrag till regional utveckling.

Gemensamma uppdrag mellan nationell och regional nivå

Boverket och Skogsstyrelsen lyfter att gemensamma uppdrag på nationell och regional nivå, till exempel som att ta fram regionala strategier inom olika verksamhetsområden och med stöd av relevanta myndigheter är en framgångsfaktor för flernivåsamverkan i det regionala tillväxtarbetet. Boverket skriver att *”Boverkets erfarenheter från samverkan med andra nationella myndigheter och regioner inom ramen för specifika uppdrag och projekt visar på betydelsen av fokuserade satsningar med projektutlysningssmedel som smörjmedel för att möjliggöra aktiv medverkan från regionala utvecklingsansvariga.”* Boverket lyfter vidare att medverkan i forum och nätverk som samlar regionalt utvecklingsansvariga och i vilka viktiga regionala frågor diskuteras är värdefullt för att myndigheten ska få inblick i regionernas behov och utmaningar.

Regional närvaro

---

⁴⁷ Riksarkivet, Riksantikvarieämbetet, Svenska Filminstitutet, Jordbruksverket.

Skogsstyrelsen och Trafikverket lyfter att myndigheternas regionala närvaro skapar goda förutsättningar för myndighetens deltagande i det regionala tillväxtarbetet. Trafikverket skriver att *”Trafikverkets regionala närvaro ger goda förutsättningar för samverkan kring frågor om regional utveckling.”*

Länsstyrelsernas roll

Post- och telestyrelsen lyfter en god samverkan mellan relevanta funktioner hos de regionalt utvecklingsansvariga och Länsstyrelserna som en framgångsfaktor. Samtidigt lyfter myndigheten att de regionala bredbandskoordinatorernas funktion gentemot den övriga regionala organisationen bör utvecklas.

Havs- och vattenmyndigheten framför att de har en etablerad kontakt med Länsstyrelserna i regionala frågor samt att de ser denna kontakt som en effektiv ingång för att fånga upp frågor med relevans för myndighetens verksamhet, även när regionerna får en större roll.

Övriga utvecklingsområden eller framgångsfaktorer

Statens kulturråd och Naturvårdsverket lyfter myndigheters samverkan i frågor som rör regional tillväxt som ett utvecklingsområde. Naturvårdsverket lyfter att nationella myndigheter behöver bredda sin kunskap om varandras verksamhet för att möjliggöra att myndigheter kan representera varandra i möten och dialoger på regional nivå. Statens kulturråd skriver att *”policyutveckling är tidskrävande, framgångsfaktorer är om myndigheter kan samverka med kompetens kring kunskapsområden och dela på både kostnader och arbetsinsatser.”*

Vinnova uppger att regionbildningen påverkar deras insatser. De skriver att *”överflyttningen av det regionala utvecklingsansvaret från regionförbundet till landstingsorganisationer är en utmaning som påverkar och kommer att påverka vinnväxtprogrammet (och även andra insatser) i vissa delar av Sverige. Samtidigt finns det insatser inom tex Reglab (region 2050) som vi deltar i och som adresserar bl.a. dessa utmaningar.”*

Energimyndigheten lyfter att det är viktigt att frågorna (om myndighetens medverkan i det regionala tillväxtarbetet) hanteras på ledningsnivå samt att det bör göras i större utsträckning.

Statens geologiska undersökning uppger att de fått mer resurser för att kartlägga grundvattentillgångar som en följd av ökat samarbete mellan flera aktörer i grund- och dricksvattensfrågor.

8.8 Viktigaste samarbetsaktörerna för genomförandet av strategi

Majoriteten av myndigheterna uppger att andra myndigheter är en av de viktigaste samarbetsaktörerna i det regionala tillväxtarbetet. Fler myndigheter uppger att Länsstyrelserna är en av de viktigaste

samarbetsaktörerna än de som uppger de regionalt utvecklingsansvariga. Post- och telestyrelsen, Naturvårdsverket och Riksantikvarieämbetet uppger både de regionalt utvecklingsansvariga aktörerna och länsstyrelserna som viktiga samarbetsaktörer.

Andra myndigheter

12 av de 14 myndigheterna med interna strategier för sin medverkan i det regionala tillväxtarbetet nämner andra myndigheter som en av de tre viktigaste samarbetsaktörerna för genomförandet av sina respektive strategier.⁴⁸

Länsstyrelserna

Åtta myndigheter nämner länsstyrelserna.⁴⁹

Regionalt utvecklingsansvariga

Naturvårdsverket, Post- och telestyrelsen, Riksarkivet, Riksantikvarieämbetet, Statens kulturråd och Trafikverket, dvs 6 myndigheter, nämner de regionalt utvecklingsansvariga som en av de viktigaste samarbetsaktörerna för genomförandet av sina respektive strategier.

Regionala funktioner och sak- och verksamhetskontor

Fem myndigheter lyfter regionala funktioner inom sina verksamhetsområden som en av de viktigaste samarbetsaktörerna, till exempel regionala energikontor, regionala bredbandskoordinatorer och regionala kulturansvariga, varav en del är organiserade hos landstingen/regionerna eller med landstingen/regionen som huvudman.⁵⁰

Övriga

Naturvårdsverket och Vinnova nämner Sveriges Kommuner och Landsting som en av de viktigaste samarbetsaktörerna. Vinnova och Boverket nämner också Reglab.

Havs- och vattenmyndigheten och Riksarkivet lyfter olika universitet som en av de viktigaste samarbetsaktörerna.

---

⁴⁸ Boverket, Havs- och vattenmyndigheten, Naturvårdsverket, Post- och telestyrelsen, Riksantikvarieämbetet, Skogsstyrelsen, Energimyndigheten, Jordbruksverket, Statens kulturråd, Svenska Filminstitutet, Vinnova, Sveriges geologiska undersökning

⁴⁹ Havs- och vattenmyndigheten, Naturvårdsverket, Post- och telestyrelsen, Riksantikvarieämbetet, Skogsstyrelsen, Energimyndigheten, Jordbruksverket, Sveriges geologiska undersökning

⁵⁰ Post- och telestyrelsen, Energimyndigheten, Statens kulturråd, Stiftelsen Svenska Filminstitutet, Trafikverket.

8.9 Insatser i strategierna som finns kvar att genomföra fram till 2020

Insatserna i strategin är av löpande karaktär

Majoriteten av myndigheterna beskriver att insatser enligt strategin är av mer långsiktig och löpande karaktär. Boverket, Riksarkivet, Energimyndigheten, Statens kulturråd och Svenska Filminstitutet beskriver att de fortsätter verksamheten inom pågående insatser i enlighet med strategin.

Trafikverket beskriver att insatserna i myndighetens strategi är formulerade som löpande och systematiskt arbete utan slutdatum.

Havs- och vattenmyndigheten och Jordbruksverket beskriver att deras respektive strategier är formulerade på en övergripande nivå och genomförs genom kontinuerligt arbete inom ordinarie verksamhet.

Revidering av strategin kan innebära nya insatser

Post- och telestyrelsen, Riksantikvarieämbetet och Statens kulturråd beskriver att det genom revidering av deras strategier kan tillkomma nya insatser för genomförande.

Enskilda insatser finns kvar att genomföra

Naturvårdsverket uppger att den insats som finns kvar att genomföra är en utvärdering av miljömålen och regional tillväxt.

Skogsstyrelsen beskriver att de ska lämna fler projektansökningar inom de relevanta EU- program i vilka det finns kvarvarande medel.

Sveriges geologiska undersökning beskriver att de, utöver verksamhet enligt sitt grunduppdrag, ska analysera samtliga regionala utvecklingsstrategier.

Inga insatser kvar att genomföra

Vinnova uppger att det inte finns några insatser kvar att genomföra.

Bilagor till sammanställningen

Bilaga 1: Myndighetens ansvars- och verksamhetsområden

Fråga 1: Vilken/vilka samhällsutmaningar i den nationella strategin tar myndighetens verksamhet sin utgångspunkt i?

	Demografisk utveckling	Globalisering	Klimat, miljö och energi	Social sammanhållning	Ej svarat på frågan
Boverket	x		x	x	
Havs- och vattenmyndigheten			x		
Naturvårdsverket			x		
Post- och telestyrelsen	x				
Riksarkivet		x	x	x	
Riksantikvarieämbetet			x		
Skogsstyrelsen			x		
Energimyndigheten			x		
Jordbruksverket	x		x	x	
Statens kulturråd	x	x		x	
Svenska filminstitutet				x	
Trafikverket			x		
Vinnova					x
Sveriges geologiska undersökning		x	x		
Arbetsförmedlingen	x	x		x	
Svenska ESF-rådet					x
Myndigheten för yrkeshögskolan	x	x	x		
Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor	x			x	

Fråga 2: Vilken prioritering i nationella strategin arbetar myndigheten främst inom?

	Prio 1: Innovation och företagande	Prio 2: Attraktiva miljöer och tillgänglighet	Prio 3: Kompetens- försörjning	Prio 4: Internationellt samarbete
Boverket		X		
Havs- och vattenmyndigheten	x	x		X
Naturvårdsverket	x	x	x	X
Post- och telestyrelsen		X		
Riksarkivet	x	X		
Riksantikvarieämbetet	x	X		
Skogsstyrelsen	x		x	X
Energimyndigheten	x	X		
Jordbruksverket	X			
Statens kulturråd	x	x		X
Svenska filminstitutet	X			
Trafikverket		X		
Vinnova	X			
Sveriges geologiska undersökning	x	X		
Arbetsförmedlingen			x	
Svenska ESF-rådet	x	x	x	x
Myndigheten för Yrkeshögskolan			x	
Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor			x	

Bilaga 2: Anpassning av verksamheten

Fråga 3: Har, och i så fall hur har, de regionala utvecklingsstrategierna (RUS) tillämpats i er verksamhet?

	I full omfattning eller delvis	Indirekt	Ingen tillämning	Ej svarat
Boverket	x			
Havs- och vattenmyndigheten		x		
Naturvårdsverket	x			
Post- och telestyrelsen	x			
Riksarkivet	x			
Riksantikvarieämbetet		x		
Skogsstyrelsen		x		
Energimyndigheten		x		
Jordbruksverket		x		
Statens kulturråd		x		
Svenska filminstitutet		x		
Trafikverket		x		
Vinnova		x		
Sveriges geologiska undersökning	x			
Arbetsförmedlingen			x	
Svenska ESF-rådet		x		
Myndigheten för Yrkeshögskolan	x			
Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällsfrågor		x		

Fråga 4: Har myndighetens verksamhet anpassats utifrån regionala förutsättningar, eller hur anser ni att den kan anpassas utifrån regionala förutsättningar?

	Ökad dialog med regionalt utvecklingsansvariga	Utvecklat statistik och uppföljning på regional nivå	Organisatorisk anpassning	Verksamheten redan anpassad	Ingen anpassning av verksamheten
Boverket	x				
Havs- och vattenmyndigheten					x
Naturvårdsverket					x
Post- och telestyrelsen					x
Riksarkivet					x
Riksantikvarieämbetet					x
Skogsstyrelsen				x	
Energimyndigheten			x		
Jordbruksverket			x		
Statens kulturråd		x			
Svenska filminstitutet	x				
Trafikverket			x		
Vinnova					x
Sveriges geologiska undersökning				x	
Arbetsförmedlingen		x			
Business Sweden					x
Svenska ESF-rådet				x	
Myndigheten för yrkeshögskolan		x			
Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor					x

Fråga 5: Vilka förutsättningar krävs för att er myndighet bättre ska kunna anpassa verksamheten utifrån regionala förutsättningar?

	Fördjupad dialog	Tydligare rollfördelning mellan aktörerna	Tydligare efterfrågan från regionalt utveckling ansvariga	Resurser	Bra förutsättningar finns	Ej svarat
Boverket	x					
Havs- och vattenmyndigheten		x	x			
Naturvårdsverket	x	x				
Post- och telestyrelsen			x	x		
Riksarkivet					x	
Riksantikvarieämbetet	x					
Skogsstyrelsen					x	
Energimyndigheten						
Jordbruksverket	x		x			
Statens kulturråd				x		
Svenska filminstitutet					x	
Trafikverket					x	
Vinnova					x	
Sveriges geologiska undersökning	x					
Arbetsförmedlingen	x					
Svenska ESF-rådet					x	
Myndigheten för yrkeshögskolan			x	x		
Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällsfrågor				x		

Bilaga 3: Samverkan

Fråga 6. För myndigheten dialog med regionalt utvecklingsansvariga (RUA)? I vilka frågor? Alla län eller några?

	Kontinuerlig dialog med alla RUA	Dialog med vissa RUA	Dialog via andra aktörer	Dialog inom nätverk/fora	Övriga svar
Boverket		x		x	
Havs- och vattenmyndigheten			x		
Naturvårdsverket				x	
Post- och telestyrelsen	x				
Riksarkivet	x				
Riksantikvarieämbetet		x			
Skogsstyrelsen		x		x	
Energimyndigheten	x				
Jordbruksverket			x		
Statens kulturråd	x				
Svenska filminstitutet	x				
Trafikverket	x				
Vinnova		x		x	
Sveriges geologiska undersökning			x		
Arbetsförmedlingen	x				
Business Sweden					x
Svenska ESF-rådet	x				
Myndigheten för yrkeshögskolan				x	
Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällsfrågor					x

Fråga 7: Beskriv hur myndigheten har bidragit till en utvecklad samverkan och dialog med regionalt utvecklingsansvariga aktörer (RUA)

	Producerat kunskapsmaterial med regionalt fokus	Delat kunskap i nätverk, konferenser eller dialoger med koppling till regional tillväxt	Deltagit i framtagande av regionala strategier	Övrigt	Inga insatser i samverkan med RUA
Boverket	x				
Havs- och vattenmyndigheten					x
Naturvårdsverket		x	x	x	
Post- och telestyrelsen		x			
Riksarkivet					x
Riksantikvarieämbetet		x			
Skogsstyrelsen			x		
Energimyndigheten			x		
Jordbruksverket					x
Statens kulturråd		x			
Svenska filminstitutet		x			
Trafikverket	x	x	x	x	
Vinnova		x			
Sveriges geologiska undersökning	X				
Arbetsförmedlingen	x				
Svenska ESF-rådet					x
Myndigheten för yrkeshögskolan	x	x			
Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällsfrågor		x			

Fråga 8: Beskriv hur myndighetens samverkan med andra nationella myndigheter i förhållande till regionalt utvecklingsansvariga aktörer har utvecklats

	Deltagande i nätverk med direkt koppling till regionalt tillväxtarbete	Samverkan inom ramen för uppdrag med koppling till regionalt tillväxtarbete	Lite eller ingen samverkan med andra myndigheter kopplat till regional tillväxt
Boverket	x	x	
Havs- och vattenmyndigheten			x
Naturvårdsverket	x		
Post- och telestyrelsen	x	x	
Riksarkivet		x	
Riksantikvarieämbetet	x	x	
Skogsstyrelsen		x	
Energimyndigheten		x	
Jordbruksverket		x	
Statens kulturråd		x	
Svenska filminstitutet		x	
Trafikverket	x		
Vinnova	x		
Sveriges geologiska undersökning			x
Arbetsförmedlingen		x	
Svenska ESF-rådet		x	
Myndigheten för yrkeshögskolan		x	
Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällsfrågor			x

Fråga 9: Har myndigheten samverkat med regionalt utvecklingsansvariga aktörer (RUA) och/eller med andra myndigheter när det gäller EU-program? T.ex. har ni deltagit i projekt i samverkan med RUA eller andra myndigheter?

	Deltar i beslutsgrupp	Medverkar i projekt tillsammans med RUA och /eller andra myndigheter	Stöd i program- och projektgenomförandet	Ingen samverkan inom ramen för EU-rpogram
Boverket	x		x	
Havs- och vattenmyndigheten		x		
Naturvårdsverket	x			
Post- och telestyrelsen			x	
Riksarkivet		x		
Riksantikvarieämbetet		x	x	
Skogsstyrelsen		x		
Energimyndigheten		x		
Jordbruksverket			x	x
Statens kulturråd		x	x	
Svenska filminstitutet				x
Trafikverket	x	x		
Vinnova			x	
Sveriges geologiska undersökning		x		
Arbetsförmedlingen			x	
Svenska ESF-rådet			x	
Myndigheten för yrkeshögskolan		x		
Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor				x

Fråga 10: Har myndigheten några planerade insatser för att stärka myndighetens medverkan i det regionala tillväxtarbetet, samverkan med regionalt utvecklingsansvariga aktörer (RUA) eller nationella myndigheter kring det regionala tillväxtarbetet?

	Revidering av intern strategi	Närmare samverkan med RUA	Utveckla samverkan med andra myndigheter	Utveckla och tillgängliggöra kunskap	Anpassning av organisation	Äska medel	Inga nya insatser planerade
Boverket			x				
Havs- och vattenmyndigheten	x						
Naturvårdsverket	x						
Post- och telestyrelsen	x	x					
Riksarkivet	x			x			
Riksantikvarieämbetet	x		x				
Skogsstyrelsen	x	x					
Energimyndigheten	x				x		
Jordbruksverket							x
Statens kulturråd	x	x					
Svenska filminstitutet	x	x					
Trafikverket		x					
Vinnova							x
Sveriges geologiska undersökning	x			x	x		
Arbetsförmedlingen		x					
Svenska ESF-rådet							x
Myndigheten för yrkeshögskolan						x	
Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällsfrågor							x

Fråga 11: På vilket sätt anser ni att Tillväxtverket kan stödja er myndighet i arbetet med insatser för det regionala tillväxtarbetet?

	Samla och dela kunskap om regionala förutsättningar	Skapa dialogtor	Samverkan kopplat till EU-program	Bra stöd finns
Boverket				x
Havs- och vattenmyndigheten		x		
Naturvårdsverket	x			
Post- och telestyrelsen	x			
Riksarkivet	x			
Riksantikvarieämbetet	x			
Skogsstyrelsen	x	x	x	
Energimyndigheten				x
Jordbruksverket	x			
Statens kulturråd	x			x
Svenska filminstitutet	x			
Trafikverket	x		x	
Vinnova				x
Sveriges geologiska undersökning		x		
Arbetsförmedlingen	x	x		
Svenska ESF-rådet		x		
Myndigheten för yrkeshögskolan	x	x		
Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällsfrågor	x			

Fråga 12: Har ni andra medskick som ni vill föra fram gällande er medverkan i det regionala tillväxtarbetet?

	Förtydligade om roller i det regionala tillväxtarbetet	Utveckling av samverkan och dialog med RUA	Ökad samordning och gemensamma målbilder	Ökat systemperspektiv och bredare utvecklingsperspektiv	Övriga medskick	Inga medskick
Boverket						x
Havs- och vattenmyndigheten					x	
Naturvårdsverket			x			
Post- och telestyrelsen			x		x	
Riksarkivet	x	x				
Riksantikvarieämbetet					x	
Skogsstyrelsen		x				
Energimyndigheten					x	
Jordbruksverket		x				
Statens kulturråd				x		
Svenska filminstitutet	x					
Trafikverket				x		
Vinnova						x
Sveriges geologiska undersökning					x	
Arbetsförmedlingen		x				
Svenska ESF-rådet						x
Myndigheten för yrkeshögskolan	x					
Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällsfrågor	x					

Bilaga 4: Frågor till myndigheter med långsiktiga strategier för medverkan i det regionala tillväxtarbetet

Fråga 13. Hur är strategin förankrad i myndigheten?

	Antagen av generaldirektör	Antagen på avdelningsnivå
Boverket	x	
Havs- och vattenmyndigheten		x
Naturvårdsverket	x	
Post- och telestyrelsen	x	
Riksarkivet	x	
Riksantikvarieämbetet	x	
Skogsstyrelsen	x	
Energimyndigheten	x	
Jordbruksverket	x	
Statens kulturråd	x	
Svenska filminstitutet	x	
Trafikverket	x	
Vinnova	x	
Sveriges geologiska undersökning	x	

Fråga 14. Vilken status har strategin som styrdokument inom myndigheten?

	Underlag till verksamhetsplanering	Underlag för planering av insatser	Utvärderas mot myndigheternas mål	Används inte i större utsträckning	Övrigt
Boverket	x				
Havs- och vattenmyndigheten				x	
Naturvårdsverket					x
Post- och telestyrelsen		x			
Riksarkivet					x
Riksantikvarieämbetet	x				
Skogsstyrelsen		x			
Energimyndigheten					x
Jordbruksverket			x		
Statens kulturråd		x			
Svenska filminstitutet					x
Trafikverket		x			
Vinnova				x	
Sveriges geologiska undersökning	x				

Fråga 15. Hur relevant anser ni att er strategi är? Har er strategi reviderats sedan den togs fram? Behöver den revideras/utvecklas och i så fall på vilket område?

	Relevant	Mindre relevant	Delvis relevant	Behov av revidering
Boverket	X			
Havs- och vattenmyndigheten		x		x
Naturvårdsverket	X			
Post- och telestyrelsen	X			x
Riksarkivet	X			x
Riksantikvarieämbetet		x		x
Skogsstyrelsen	X			x
Energimyndigheten		x		x
Jordbruksverket	x			x
Statens kulturråd		x		x
Svenska filminstitutet		x		x
Trafikverket	X			
Vinnova			x	x
Sveriges geologiska undersökning	x			x

Fråga 16. Vilka konkreta insatser kopplat till er långsiktiga strategi för det regionala tillväxtarbetet för perioden 2015-2020 har myndigheten genomfört?

	Kunskapsunderlag och kunskapsspridning	Konferenser om regionalt tillväxtarbete	Deltagande i nätverk och dialoger	Inga insatser utöver kärnverksamheten	Övriga insatser
Boverket	x	x			
Havs- och vattenmyndigheten				x	
Naturvårdsverket		x	x		
Post- och telestyrelsen	x	x	x		
Riksarkivet	x				
Riksantikvarieämbetet	x				
Skogsstyrelsen					x
Energimyndigheten	x				x
Jordbruksverket	x			x	
Statens kulturråd		x			
Svenska filminstitutet		x			
Trafikverket					x
Vinnova			x		
Sveriges geologiska undersökning	x				x

Fråga 17. Följer genomförandet strategin?

	Ja	Nej
Boverket	x	
Havs- och vattenmyndigheten	x	
Naturvårdsverket	x	
Post- och telestyrelsen	x	
Riksarkivet	x	
Riksantikvarieämbetet	x	
Skogsstyrelsen	x	
Energimyndigheten	x	
Jordbruksverket	x	
Statens kulturråd	x	
Svenska filminstitutet	x	
Trafikverket	x	
Vinnova	x	
Sveriges geologiska undersökning	x	

Fråga 18. Har resultaten blivit de förväntade? Om inte, varför?

	Ja	Nej	Utmaning kring samverkan	Utmaning i att verka tvärsektoriellt	Utmaning att se myndighetens roll i regionalt tillväxtarbete
Boverket	x				
Havs- och vattenmyndigheten	x				x
Naturvårdsverket	x			x	
Post- och telestyrelsen	x				
Riksarkivet	x		x		
Riksantikvarieämbetet	x			x	
Skogsstyrelsen	x		x		
Energimyndigheten	x				
Jordbruksverket	x		x		
Statens kulturråd	x				
Svenska filminstitutet	x		x		
Trafikverket	x				
Vinnova	x				
Sveriges geologiska undersökning	x				

Fråga 19. Har ni identifierat några särskilda framgångsfaktorer eller några utvecklingsbehov?

	Efterfrågan från regionalt utvecklingsansvariga	Gemensamma uppdrag	Regional närvaro	Länsstyrelsernas roll	Övriga utvecklingsområden
Boverket		x			
Havs- och vattenmyndigheten				x	
Naturvårdsverket					x
Post- och telestyrelsen				x	
Riksarkivet	x				
Riksantikvarieämbetet	x				
Skogsstyrelsen		x	x		
Energimyndigheten					x
Jordbruksverket	x				
Statens kulturråd					x
Svenska filminstitutet	x				
Trafikverket			x		
Vinnova					x
Sveriges geologiska undersökning					x

Fråga 20. Rangordna de tre viktigaste samarbetsaktörerna för genomförandet av er strategi

	Andra myndigheter	Länsstyrelserna	Regionalt utvecklingsansvariga	Regionala funktioner och sak- och verksamhetskontor	Övriga
Boverket	x				x
Havs- och vattenmyndigheten	x	x			x
Naturvårdsverket	x	x	x		x
Post- och telestyrelsen	x	x	x	x	
Riksarkivet			x		x
Riksantikvarieämbetet	x	x	x		
Skogsstyrelsen	x	x			
Energimyndigheten	x	x		x	
Jordbruksverket	x	x			
Statens kulturråd	x		x	x	
Svenska filminstitutet	x			x	
Trafikverket			x	x	
Vinnova	x				x
Sveriges geologiska undersökning	x	x			

Fråga 21. Vilka insatser i strategierna finns kvar att genomföra fram till 2020 och när planeras dessa att genomföras?

	Insatserna är löpande	Revidering av strategin kan leda till nya insatser	Enskilda insatser kvar att genomföra	Inga insatser kvar att genomföra
Boverket	x			
Havs- och vattenmyndigheten	x			
Naturvårdsverket			x	
Post- och telestyrelsen		x		
Riksarkivet	x			
Riksantikvarieämbetet		x		
Skogsstyrelsen			x	
Energimyndigheten	x			
Jordbruksverket	x			
Statens kulturråd	x	x		
Svenska filminstitutet	x			
Trafikverket	x			
Vinnova				x
Sveriges geologiska undersökning			x	

Fråga 22. Har ni andra medskick som ni vill göra angående uppdraget eller genomförandet av er strategi?

Fråga 22 är sammanskriven med svaren på fråga 12 eftersom dessa i stort gav samma svar.

Bilaga 5 – Anvisningar till rapportering

Anvisningar till myndigheter vid rapportering av genomförda insatser inom regional tillväxt kopplat till deras långsiktiga strategier för det regionala tillväxtarbetet för perioden 2014–2020

Introduktion

Nu följer vi upp nationella myndigheters medverkan i det regionala tillväxtarbetet

I förordningen om regionalt tillväxtarbete (2017:583) framgår att statliga myndigheter har en viktig roll för genomförandet av den regionala tillväxtpolitiken och för ett effektivt regionalt tillväxtarbete. Av förordningen framgår också att nationella myndigheter ska medverka i det regionala tillväxtarbetet i samverkan med de aktörer som har det regionala utvecklingsansvaret. Tillväxtverket ska stödja statliga myndigheters medverkan i det regionala tillväxtarbetet.

I En nationell strategi för hållbar regional tillväxt och attraktionskraft 2015–2020 lyfts 19 nationella myndigheter som särskilt betydelsefulla i det regionala tillväxtarbetet. Att ni får dessa anvisningar innebär att er myndigheter har en viktig roll inom det regionala tillväxtarbetet och att Tillväxtverket vill följa upp ert arbete kopplat till regional tillväxt. Vi uppskattar därför om ni svarar på frågorna under punkterna 1-12.

Ett flertal av er har i ert regleringsbrev för 2018 fått i uppgift att redovisa genomförda och planerade insatser för er medverkan i det regionala tillväxtarbetet med koppling till den nationella strategin för hållbar regional tillväxt och attraktionskraft 2015–2020. Vi ber er därför att svara på frågorna under punkterna 1-12.

De myndigheter som har en långsiktig strategi för myndighetens medverkan i regionalt tillväxtarbete och EUs sammanhållningspolitik under perioden 2014-2020 enligt regeringsuppdrag N2014/2501/RT, har i sina respektive regleringsbrev för 2018 fått i uppgift att redovisa och analysera genomförda insatser inom regional tillväxt kopplat till sin långsiktiga strategi. Ni ska även redovisa vad som finns kvar att göra fram till 2020. Vi ber er därför att svara på samtliga frågor.

Redovisningarna ska skickas till Näringsdepartementet (n.registrator@regeringskansliet.se) och nn samt med kopia till Tillväxtverket (josefine.majewski@tillvaxtverket.se) senast den 27 april 2018.

Om redovisningen inte är en återrapportering av era regleringsbrev ber vi er att skicka era svar endast till Tillväxtverket

(josefine.majewski@tillvaxtverket.se). Vi uppskattar om vi kan få även era svar senast den 27 april 2018.

Har ni frågor om anvisningarna kontakta Josefine Majewski på e- post josefine.majewski@tillvaxtverket.se.

Regional tillväxtpolitik i Sverige - för attraktiva och konkurrenskraftiga regioner

Målsättningen för den regionala tillväxtpolitiken är utvecklingskraft i alla delar av landet med stärkt lokal och regional konkurrenskraft.

De regionala utmaningarna är stora och varierar mellan olika regioner. Klyftorna inom och mellan olika regioner ökar i såväl Sverige som inom EU. Tillväxt och utveckling skiljer sig åt över landet. Befolkningsstruktur, utbildningsnivå, näringslivets sammansättning, tillgång till naturresurser, närhet till marknader och större befolkningskoncentrationer samt andra territoriella förhållanden är faktorer som varierar. Den regionala tillväxtpolitiken tar utgångspunkt i dessa skillnader i förutsättningar. Politiken genomförs i såväl gles-och landsbygder som i små och medelstora städer samt i storstadsområden. Tätorter samt gles-och landsbygder drar nytta av varandra och ska ses som sammanlänkade regioner. Ju fler regioner som är starka och expansiva, desto bättre för Sverige.

Regeringens strategi för hållbar regional tillväxt och attraktionskraft 2015–2020 är vägledande för arbetet och ska bidra till att uppnå målet för den regionala tillväxtpolitiken. I strategin beskrivs regeringens prioriteringar samt de verktyg och processer som behövs i det regionala tillväxtarbetet.

Regeringens prioriteringar är:

- Innovation och företagande
- Attraktiva miljöer och tillgänglighet
- Kompetensförsörjning
- Internationellt samarbete.

Prioriteringarna är tvärsektoriella och omfattar politikområden där europeiska, nationella, regionala och lokala insatser och finansiella resurser samordnas och kompletterar varandra. De ekonomiska, sociala och miljömässiga hållbarhetsdimensionerna ska beaktas inom alla prioriteringar.

Länk till nationella strategin:

<http://www.regeringen.se/informationsmaterial/2015/10/en--nationell-strategi-for-hallbar-regional--tillvaxt-och-attraktions-kraft-20152020/>

Förordning om regionalt tillväxtarbete

Förordningen om regionalt tillväxtarbete (2017:583) innehåller bestämmelser om det regionala tillväxtarbetet och statliga myndigheters

medverkan samt tydliggör de olika aktörernas ansvar och roller. Den tydliggör att regionernas utvecklingsstrategier ska utarbetas och genomföras i samverkan med berörda kommuner, landsting, länsstyrelser och andra berörda statliga myndigheter.

Myndigheternas medverkan ska ske i samverkan med den som har det regionala utvecklingsansvaret och Tillväxtverket ska stödja andra statliga myndigheters medverkan i det regionala tillväxtarbetet.

De statliga myndigheterna ska

- samråda med den som har ansvaret för det regionala tillväxtarbetet i frågor som är av väsentlig betydelse för en regions hållbara tillväxt och utveckling,
- löpande informera den som har ansvaret för det regionala tillväxtarbetet om pågående och planerade verksamheter som har betydelse för hållbar regional tillväxt och utveckling i länet,
- inom sina verksamhetsområden ge det biträde som behövs till den som har ansvaret för det regionala tillväxtarbetet,
- prioritera myndighetsgemensamma insatser i det regionala tillväxtarbetet,
- när verksamhetsminskningar övervägs, samråda med den som har ansvaret för det regionala tillväxtarbetet, Länsstyrelserna och andra berörda statliga myndigheter, kommuner, landsting, näringsliv och organisationer om möjligheter att genom samordning eller samverkan upprätthålla eller utveckla verksamheten, och
- beakta möjligheterna till decentralisering när de planerar sina verksamheter.

Länk till förordning: https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/forordning-2017583-om-regionalt-tillvaxtarbete_sfs-2017-583

Strategier för medverkan i det regionala tillväxtarbetet

I maj 2014 fick ett antal myndigheter i uppdrag⁵¹ att ta fram en långsiktig strategi som vägleder och utvecklar myndighetens medverkan i regionalt tillväxtarbete och EUs sammanhållningspolitik under perioden 2014-2020.

Syftet är bland annat att:

- utveckla samverkan och dialog mellan myndigheten och regionalt utvecklingsansvariga aktörer samt
- utveckla samverkan med andra nationella myndigheter i

---

⁵¹ Regeringsbeslut N2014/2105/RT Uppdrag att ta fram långsiktiga strategier för myndigheters medverkan i det regionala tillväxtarbetet under perioden 2014-2020.

förhållande till regionalt utvecklingsansvariga aktörer.

Anvisningar för rapportering

Anvisningarna är utformade som öppna frågor inom ett antal områden. Frågorna rör myndighetens verksamhet kopplat till den nationella strategin för hållbar regional tillväxt och attraktionskraft 2015-2020, samverkan med regionala aktörer, anpassning till regionala förutsättningar och prioriteringar. Vi uppskattar om samtliga myndigheter besvarar fråga 1-12. Avslutningsvis ställs frågor om insatser som genomförts kopplat till de strategier för medverkan i det regionala tillväxtarbetet och effekterna av dessa. Endast myndigheter med en beslutad strategi besvarar fråga 13-22.

Besvara frågorna direkt i detta dokument under respektive fråga och skicka in i word-format.

Namn på myndigheten

-

Myndighetens ansvarsområden

1. Vilken/vilka samhällsutmaningar⁵² i den nationella strategin tar myndighetens verksamhet sin utgångspunkt i?
2. Vilken prioritering i nationella strategin arbetar myndigheten främst inom?

Anpassning av verksamheten

3. Har och i så fall hur har de regionala utvecklingsstrategierna tillämpats i er verksamhet? Alla län eller några? Vilka?
4. Har myndighetens verksamhet anpassats utifrån regionala förutsättningar, eller hur anser ni att den kan anpassas utifrån regionala förutsättningar?
5. Vilka förutsättningar krävs för att er myndighet bättre ska kunna anpassa verksamheten utifrån regionala förutsättningar?

Samverkan

6. För myndigheten dialog med regionalt utvecklingsansvariga? I vilka frågor? Alla län eller några?

---

⁵² Nationella strategin för hållbar regional tillväxt och attraktionskraft 2015-2020; *Demografisk utveckling, Globalisering, Klimat, miljö, energi, Social sammanhållning*

7. Beskriv hur myndigheten har bidragit till en utvecklad samverkan och dialog med regionalt utvecklingsansvariga aktörer
8. Beskriv hur myndigheten samverkan med andra nationella myndigheter i förhållande till regionalt utvecklingsansvariga aktörer har utvecklats
9. Har myndigheten samverkat med regionalt utvecklingsansvariga aktörer och/eller med andra myndigheter när det gäller EU-program? T.ex. har ni deltagit i projekt i samverkan med RJA eller andra myndigheter?
10. Har myndigheten några planerade insatser för att stärka myndighetens medverkan i det regionala tillväxtarbetet, samverkan med regionalt utvecklingsansvariga aktörer eller andra nationella myndigheter kring det regionala tillväxtarbetet?
11. På vilket sätt anser ni att Tillväxtverket kan stödja er myndighet i arbetet med insatser för det regionala tillväxtarbetet? *Till exempel genom workshops eller nätverksmöten, informationsutskick, förmedling av kontaktuppgifter till regionalt utvecklingsansvariga eller genom att Tillväxtverket kommer till er myndighet för att diskutera hur ni kan stärka er medverkan i det regionala tillväxtarbetet.*
12. Har ni andra medskick som ni vill föra fram gällande er medverkan i det regionala tillväxtarbetet t.ex. lärdomar, idéer, reflektioner och rekommendationer som inte har fångats upp i tidigare svar?

Frågor till myndigheter med långsiktiga strategier för myndighetens medverkan i det regionala tillväxtarbetet

13. Hur är strategin förankrad i myndigheten? På vilken nivå är strategin antagen?
14. Vilken status har strategin som styrdokument inom myndigheten?
15. Hur relevant anser ni att er strategi är? Har er strategi reviderats sedan den togs fram? Behöver den revideras/utvecklas och i så fall på vilket område?

16. Vilka konkreta insatser kopplat till er långsiktiga strategi för det regionala tillväxtarbetet för perioden 2015-2020 har myndigheten genomfört?
17. Följer genomförandet strategin?
18. Har resultaten blivit de förväntade? Om inte, varför?
19. Har ni identifierat några särskilda framgångsfaktorer eller några utvecklingsbehov?
20. Rangordna de tre viktigaste samarbetsaktörerna för genomförandet av er strategi. Motivera gärna kort er rangordning.
21. Vilka insatser i strategierna finns kvar att genomföra fram till 2020 och när planeras dessa att genomföras?
22. Har ni andra medskick som ni vill göra angående uppdraget eller genomförandet av er strategi?